

KENT TARİHİ, TANITIM ve TURİZM DAİRESİ BAŞKANLIĞI
KÜLTÜREL MİRASIN YÖNETİMİ VE TANITIMI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

Konak Mah. 863 Sokak No:69 Kemeraltı - Konak / İZMİR
T. 0232 293 1613 | tarihesaygi@izmir.bel.tr
www.tarihesaygi.com

ISBN: 978-975-18-0335-1

21. Yıl Ödül Kataloğu 2025

Tarihe Saygı Yerel Koruma Ödülleri

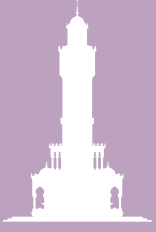

TARİHE SAYGI

Yerel
Koruma
Ödülleri

2025

İZMİR
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

2025

**TARİHE
SAYGI**

Yerel
Koruma
Ödülleri

21. Yıl
Ödül Kataloğu

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

İzmir Büyükşehir Belediyesi

Kent Tarihi, Tanıtım ve Turizm Dairesi Başkanlığı
Kültürel Mirasın Yönetimi ve Tanıtımı Şube Müdürlüğü

Adres: Konak Mah. 863 Sokak No:69 Kemeraltı-Konak / İZMİR
T. 0232 293 16 13 | www.tarihesaygi.com

Editör

Ayşegül GÜNGÖREN

Fotoğraflar

Mehmet YASA

Metinler

Sebla YUMRUKAYA

Ozan GİRGIN

Özlem KILINÇ

Büşra KAYA

Grafik Tasarım

Aliosman KURTULUŞ

Bu yayın tarihe ve değerlerine emek veren herkes için saygıyla hazırlanmıştır.

Basım Yeri: Dinç Ofset Matbaacılık

1545/4 Sokak No:11/C Gıda Çarşısı, Yenişehir - Konak/İZMİR

Birinci Baskı: Ocak 2026 **Baskı Adedi:** 750

Tüm Hakları Saklıdır

ISBN: 978-975-18-0335-1

"Bandrol Uygulamasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde bandrol taşıması zorunlu değildir"

EUROPEAN HERITAGE AWARDS/ EUROPA NOSTRA AWARDS 2021

CATEGORY
EDUCATION,
TRAINING AND
AWARENESS-
RAISING

SPECIAL MENTION

**Respect for History /
Local Conservation Awards, Izmir**

Turkey

23 SEPTEMBER 2021

Tarihe Saygı Yerel Koruma Ödülleri, Europa Nostra tarafından Jüri Özel Mansiyonu ile onurlandırıldı.

DANIřMA KURULU

Dr. Cemil TUGAY, İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı

Zeki YILDIRIM, İzBB Genel Sekreteri

Dr. Hakan UZUN, İzBB Genel Sekreter Yardımcısı

Dr. Hasibe VELİBEYOĞLU, İzBB Kent Tarihi, Tanıtım ve Turizm Dairesi Başkanı

Ayşegöl GÜNGÖREN, İzBB Kültürel Mirasın Yönetimi ve Tanıtımı Şube Müdürü

ÖDÜL KOMİTESİ ÜYELERİ

Prof. Dr. Başak İPEKOĞLU, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Mimarlık Fakültesi, Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Bölümü E. Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Emel GÖKSU, Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü E. Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Eti AKYÜZ LEVİ, Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Emel KAYIN, Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü Öğretim Üyesi

Asiye Mehtap GÜNGEN, İzmir 1 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürü

Deniz DURDU, İzmir 2 Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürü

Uğur YILDIRIM, Mimarlar Odası İzmir Şubesi Başkanı

Ceylan Ekin IŞIK, Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi Başkanı

RAPORTÖRLER

Mehmet YASA (Restoratör)

Ozan GİRĞİN (Arkeolog)

Özlem KILINÇ (Restoratör)

Sebla YUMRUKAYA (Arkeolog)

Büşra KAYA (Restoratör)

SEÇİCİ KURUL BAŞKANI

Prof. Dr. Nuran ZEREN GÜLERSOY

İstanbul Işık Üniversitesi, Sanat-Tasarım ve Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölüm Başkanı

ASİL SEÇİCİ KURUL ÜYELERİ

Doç. Dr. Nurdan KUBAN ORCAN

Marmara Üniversitesi, Mimarlık ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık, Restorasyon Anabilim Dalı

Doç. Dr. Şakir ÇAKMAK

Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Sanat Tarihi Bölümü Öğretim Üyesi

Prof. Dr. Çiler ÇİLİNGİROĞLU

Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Protohistorya ve Önasya Arkeolojisi Anabilim Dalı

Prof. Dr. Şebnem GÖKÇEN

İzmir Ekonomi Üniversitesi, Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi, Mimarlık Bölümü

Doç. Dr. Esin ÖZDEMİR ULUTAŞ

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Mimarlık Fakültesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü

Ercüment KUYUMCU

Y.Mimar, Restorasyon Uzmanı

YEDEK SEÇİCİ KURUL ÜYELERİ

Araş. Gör. Dr. Ayşe ÇELEBİ

Ege Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji Bölümü, Klasik Arkeoloji Anabilim Dalı

Araş. Gör. Hüseyin KÜÇÜKOĞLU

Dokuz Eylül Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Şehir ve Bölge Planlama Bölümü

Araş. Gör. Zeynep ÖZKAN TEKNECİ

Ege Üniversitesi, , Edebiyat Fakültesi, Sanat Tarihi Bölümü, Türk ve İslam Sanatları Ana Bilim Dalı

Araş. Gör. Pınar GÖKÇINAR BALKAN

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Mimarlık Fakültesi, Kültür Varlıklarını Koruma ve Onarım Bölümü

Ravza İrfan İlkokulu, 9 Eylül 1926
(Ortada ikinci sırada uzun saçlı öğrenci Ayşe Mayda)

DEĞERLİ İZMİRLİLER

İzmir, yalnızca taşın, yapının ve mekânın kenti değildir; onları anlamlandıran yaşamların, ustalıkların, anıların ve kuşaktan kuşağa aktarılan değerlerin kentidir. Sokaklarda, atölyelerde, evlerde ve çarşılarda süren bu hayat, kentin belleğini canlı tutar ve İzmir'i her kuşağın yeniden tanıdığı, yeniden sahiplendiği bir yer hâline getirir. Kültürel miras da tam olarak bu birlikte yaşama hâlinin içinden doğar.

2003 yılında başlattığımız Tarihe Saygı Yerel Koruma Ödülleri, bugün 21. yılında, İzmir'in bu canlı belleğine emek veren kişi ve kurumları bir araya getirmeye devam ediyor. Tarihi yapılarda yaşamını sürdüren İzmirlilerden geleneksel zanaatları yaşatan ustalara, yapılarını özenle onaran mülk sahiplerinden mimarlara, uygulamacılara ve İzmir'i anlatan yayınlar, sergiler ile eğitim projelerine uzanan bu geniş çerçeve, korumanın ancak yaşamla birlikte anlam kazandığını gösteriyor.

Bu anlayış, somut mirasla birlikte somut olmayan kültürel mirasın da korunmasını; ustalık bilgisinin, üretim pratiklerinin ve gündelik yaşam kültürünün kuşaktan kuşağa aktarılmasını temel alıyor.

Bu ödüller, İzmir'in farklı mahallelerinden ve farklı hikâyelerinden süzülen örnekleri bir araya getirerek, kentin zenginliğini ve çeşitliliğini görünür kılıyor. Her bir çalışma, geçmişle kurulan kişisel

bağların, sabrın ve emeğin ortak bir değere dönüşebileceğini hatırlatıyor. Bu süreç, yalnızca iyi örnekleri ödüllendirmekle kalmıyor; aynı zamanda paylaşmayı, öğrenmeyi ve birlikte düşünmeyi teşvik ediyor.

Bu katalogda yer alan çalışmalar, kültürel mirasın bir vitrinden ibaret olmadığını; gündelik hayatın içinde, insanla birlikte yaşadığını gösteriyor. Her sayfa, İzmir'in geçmişine duyulan saygının bugün nasıl anlam kazandığını ve geleceğe nasıl umutla taşındığını anlatan küçük ama kıymetli tanıklıklar sunuyor.

Bu vesileyle emeği geçen tüm İzmirli'lere, ustalarımıza, akademisyenlerimize, jüri üyelerimize ve belediye ekibimize gönülden teşekkür ediyorum. İzmir'in geçmişine sahip çıkarken, geleceğini de birlikte kurabileceğimize olan inancımı bu sayfalar aracılığı ile sizlerle paylaşmaktan mutluluk duyuyorum.

Dr. Cemil TUGAY

İzmir Büyükşehir Belediye Başkanı

Kervan Köprüsü

"...Sabaha karşı, selvilerle örtülü yüksek bir tepenin eteğinde kurulu İzmir'i görüyoruz. Kentin üst kısmını, mazgalları görünen yüksek kale duvarları taçlandırıyor. Solda, ağaçlı güzel bir doğa dağlara doğru uzanıyor. (...) İzmir ise bir doğu kenti olarak hayalimde canlandırdığım imajların hiçbirine cevap vermiyor. Burası adeta Küçük Asya sahillerine getirilmiş bir Marsilya gibi. Zengin Avrupalı tüccarların, Paris ya da Londra'dakinden farksız yaşamlarını sürdürdükleri geniş ve zarif bir ticaret alanı. Tepeden ve selviliklerin üstünden kentin ve körfezin görünümü çok güzel. Aşağı indiğimizde kentin giriş kapılarından birinin yakınında ve bir su kenarında çok güzel bir köşe buluyoruz. Burası Kervan Köprüsü'dür. Irmak, söğütlerin ve selvilerin meydana getirdiği yeşil bir kubbe altında sakin ve berrak akan bir su. Kenarında oturuyoruz. Türkler bize nargile ve kahve getiriyorlar..."

LAMARTİNE (1790-1869)

1833 Mayıs, İzmir

Rauf Beyru, 19. Yüzyılda İzmir Kenti, Literatür, 2011

Tarihi Yapıda Yaşam Ödülü

Kentleşme sürecinin yarattığı değişimlere rağmen İzmir Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde tarihi yapısını yıkmayarak koruyup, yaşatan ve özgün işleviyle kullanmayı sürdüren, yapıyı olabildiğince korumayı başardığı jüri tarafından belirlenen yapı sahiplerine verilir. Başvuru konusu yapının korunması gerekli kültür varlığı özellikleri taşıması gereklidir.

Seçici Kurul bu ödülle ilgili değerlendirmesinde, tarihi yapının korunmasındaki mimari ve teknik başarının ötesinde, söz konusu yapıyı “yıkımama” yönündeki istem ve bilince öncelik verir. Bu açıdan, yapı tescilli ise “tescil” edildiği tarihten sonraki değil, önceki dönemine ait koruma süreci daha fazla önem kazanmaktadır. Özellikle bulunduğu semtteki diğer tarihi yapıların yıkılıp, yoğun kentsel çevrelere dönüştürülmesi karşısında kalabilen tavrın kutlanması; buna bağlı olarak da aynı tavrın mimari korumayla desteklenerek sergilenen bilinçli bir kültürel duyarlılığa teşekkür edilmesi, bu ödülün genel hedeflerinden biridir.

Tarihi Yapıda Yaşam Ödülü Ölçütleri

- A. Yapıyı sahiplenme ve yaşatmaya yönelik istek ve çabanın görünür olması,
- B. Kullanıcı ile yapı arasında “aidiyet” ilişkisinin görünür olması,
- C. Kullanıcıların yapıyı maddi özellikleriyle geçmiş anı değerleriyle birlikte geleceğe taşıma ve yaşatma isteği,
- D. Kullanıcının çağdaş yaşam-konfor isteği ve gereksinimleri doğrultusunda yaptığı müdahalelerde; yapının malzeme, işçilik ve tasarım özgünlüğünü bozmama veya geri dönüşebilir kılma yönündeki duyarlılığı,
- E. Yapıya ait mekânların –tercihen özgün işlevinde– bir bütün olarak kullanılıyor olması.
- F. Yapının işlevine bağlı olarak; yapı - bahçe / avlu ilişkisinin bütünselliği bozulmadan özgün anlam ve bağlamında sürdürülmesi.

Ödül alt kategorileri şunlardır:

- **Tarihi Yapıda Yaşam: Konut**
- **Tarihi Yapıda Yaşam: Üretim / Ticaret**

Necla UMUR Evi

Birgi

TARİHİ YAPIDA YAŞAM
KATEGORİSİNDE
JÜRİ ÖZEL ÖDÜLÜ

Birgi'nin tarihi kent dokusu içinde 1950'li yıllarda inşa edilmiş bu ev; caddedeki diğer evler gibi Yunan İşgali sırasındaki yangın sonucunda yok olan mahallenin Cumhuriyet sonrasındaki yeniden inşası sürecini temsil eden özgün konut örneklerinden biridir. Kestane ağacından imal edilmiş kapı; zemini taş kaplı küçük bir avluya açılmaktadır. Avludan bakıldığında; konutun alt katında bulunan odaların kiler olarak kullanıldığı, üst katın ise yaşam alanı olarak değerlendirildiği bir düzene tanıklık edilmektedir.

Evin sahibesi, eşiyle birlikte bu evde yaşadığı yılları ve aile bağlarını içtenlikle anlatmakta; zeytin, incir ve toprakla iç içe bir yaşam sürdürdüklerini belirtmektedir. Kendisinden bir kızı ve bir oğlu olduğunu ve oğlu Prof. Dr. Ahmet Şükrü Umur'un Manisa Celal Bayar Üniversitesi'nde beyin cerrahisi olarak görev yaptığını, Necla Hanımı sık sık ziyaret ettiğini öğreniyoruz. Ziyaretimiz sırasında annesini yalnız bırakmayan Ahmet Bey ile tanışıyoruz. Bizi bu sözlerle karşılıyor:

"800 yıldır ailemiz burada, Birgi'nin en köklü yerlilerindeniz biz. 2000-3000 yaşında zeytin ağaçlarımız var Birgi'de. Babamın vasiyetiydi, "sakın satma toprağımızı, sahip çık" dedi. 23 yaşına kadar hep Birgi'de yaşadım, sonra üniversite, doktorluk derken biraz uzak kalsam da arada geliyorum. İmam Birgivi Medresesi müderrislerinden Umur Bey yaptırmış ilk evimizi, onun torunuyum ben."

Konut; daha geç dönemde inşa edilmiş olmasına rağmen; Birgi'nin dış sofalı konut geleneğini sürdürüyor. Hem malzeme tercihi hem de mekân organizasyonu ile üretime dönük kırsal yaşamla uyumlu ve içinde aynı kültürü yaşıyor. Necla Hanım ve ailesinin Birgi'de süren yaşamlarına ve evlerine bağlılıkları, kendi deyimleriyle "rençberlik" yapmaları ve mekâna kattıkları değerden etkileniyoruz.

Necla Umur'un evinde sürdürdüğü yaşamı ile şartname değerlendirme ölçütlerinin tümünü karşılayarak, konutun özgün kullanımına yönelik müdahale gerçekleştirilmemiş olması ve yapı-avlu ilişkisinin örnek olacak biçimde korunması övgüye değer bulunmuştur.

FİLİPPUCCI Evi (Lotte Filippucci Romano)

Buca

Ev sahibesi Lotte Filippucci Romano; 1949 yılında Alsancak'ta doğmuş. Kendisi 10 yaşındayken buraya gelmişler. Babası Edward Filippucci evi 1959'ta yaptırmış. Modern bir ev olsun istemiş babası.

İzmir belleğinde ilk rafine zeytinyağı tesisini kuran isimlerden olan Edward Filippucci; Kristal Zeytin Yağı, Sebat Zeytinyağı markalarının var edilmesinde ve ticari kimliğinin yaratılmasında önemli katkıları olan girişimcilerden biridir.

"Buraya geldiğimde Çakabey Okulu vardı Buca'da, 5. sınıfı orda okudum. Daha sonra ortaokulu ve liseyi Alsancak'ta Türk Koleji'nde okudum. Sabah babam götürüyordu akşam trenle geliyorduk, o zaman tren vardı.

Burada fazla ev yoktu, etrafımız tarlaydı. Kış günleri bayağı korkutucuydu ama alıştım ben, çok seviyorum burayı."

Babası vefat ettikten sonra, birçok kere satmak için teklifler gelse de Lotte Hanım ve annesi istememiş.

"Evle ilgili güzel anılarım var. Aşağıda bir havuz var, o zamanlar doluydu havuz. Yaz günleri orada serinliyordum. Badem ağaçları, incir ağaçları vardı evin etrafında."

Bahçede yer alan Gala Çiçekleri hâlâ duruyor.

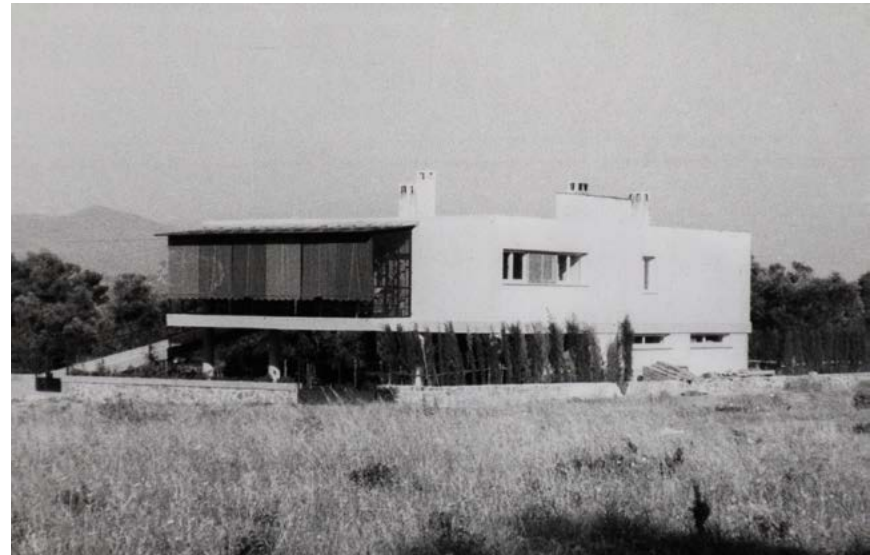
1966 yılında Edward Filippucci'nin vefatından sonra ev bir süreliğine kiraya verilmiş. Alsancak'ta bir apartmanda bir süre oturduktan sonra 1979 yılında tekrar geri gelerek eşi ve iki çocuğuyla burada yaşamayı tercih etmişler.

İzmir'li Levanten bir aile olan Filippucci'ler İtalya'nın güneyindeki Molfetta şehrinden İzmir'e gelmişler. Lotte Hanım'ın dedesi ayakkabıcılık, babası ise pamuk tüccarlığı yaparmış. Anne tarafı Sponza ailesi ise kuyumculukla uğraşmış. Eşinin ailesi Romano'lar ise taşımacılık yaparmış. 1999'da eşini kaybetmiş

İtalyanca, Fransızca ve İngilizce bilen Lotte Hanım Noter tercümanlığı yapıyor.

Lotte Filippucci Romano; Ingrid Braggiotti, Maria Elisa Sponza ve Aude Ragusin ile birlikte İtalya, Fransa, İngiltere ve Hollanda gibi, ülkelerinden 1600'lü yıllarda İzmir'e gelen Levantenler'in mutfak kültürünü anlatan "Mutfak Tarihinin Levanten Tarifleri" adlı kitabın da sahiplerinden biri.

Lotte hanım, anılarına ve evine bağlılığıyla, Buca'nın ve İzmir'in önemli modern mimari miraslarından biri olan yapısını korumayı ve içinde severek yaşamayı, ayrıca bulunduğu çevreye değer katmayı sürdürüyor.

Mimari Hakkında

Filippucci Evi, 1959 yılında mimar Fahri Nişli tarafından tasarlanmıştır. Konutun karakteristik imgeleri, pilotiler üzerinde yükselen kütesi, sokak kotundan konut kotuna erişimi sağlayan rampası ve girişi tanımlayan çizgisel saçak elemanıdır. Kapalı hacim servis kullanımına yanıt vermekte ve konuta ikincil bir giriş sağlamaktadır. Zemin kat, servis birimi, üst katta orta boşluğunun izdüşümünde yer alan su ögesi, bunu çevreleyen yeşil alan ve kolon dizileri arasında oluşturulmuş yarı açık oturma alanlarından oluşmaktadır. Mekân organizasyonunda U şemanın kullanıldığı konutun sokağa cephe veren güneydoğu kanadında yaşama mekânı, kuzeydoğu kanadında servis birimleri, kuzeybatı kanadında ise yatak odaları konumlanmaktadır.

Yapının güneybatı cephesinde yer alan ana giriş holüne rampa ile ulaşılırken, konutun ikincil girişi servis hacimlerinin yer aldığı kuzeydoğu kanadına açılması; konut kullanıcıları ve misafirleri ile kurulan ilişkide hem mevsim hem de bahçenin çok seçenekli bir kullanım şansı sağlamaktadır. Kübik yapının tasarımı şekillendiren unsur, yaşama katının merkezinde oluşturulan ve zemin kotu ile görsel ilişki kuran boşluktur. Zemin kat düzenlemesinde röper alınan bu boşlukla ilişki, giriş holü ve servis kanadında yer alan koridor üzerinden sağlanmaktadır. Buna karşın yaşama mekânı orta boşlukla görsel bağ kurmamakta, ön cephede yer alan açık konsol üzerinden sokağa yönelmektedir.

Yapının kütle ve mekân organizasyonu 1980'lerin başında bazı müdahaleler görmüştür. Bu kapsamda süreçte oluşan yalıtım problemleri nedeniyle düz çatı beşik çatı olarak yenilenmiş, açık konsolun üst örtüsü oluklu levha ile kaplanmış; zemin katta ikinci bir kapalı servis hacmi oluşturulmuştur.¹

Filippucci Evi'nin tescilli olmamasına rağmen plan şeması ilk yapıldığı dönemin mimari özelliklerini yansıtmaları, sahibesince aile yadigarı olan evinin anılarına sahip çıkarak yaşatma çabası, korumacı bir anlayışı içselleştirmiş olması kıymetli bulunmuştur.

¹H-Akkurt: F.A. Özkaban "Modernist Konut Üretiminin Merkez Dışı Yayılımı: İzmir - Buca Örneği" Mimarlık 353 Mayıs- Haziran 2010

Sevi ve Hakan ŞENEKEN Evi

Buca

Buca'nın tarihi dokusunun yoğun olduğu bir sokakta yer alan Sevi ve Hakan Şeneken Evi; 1901 yılında inşa edilmiştir. Tarih öğretmeni olan Hakan Bey 1927'den beri baba tarafı Giritli, anne tarafı Dramalı, Buca'da yaşayan mübadil bir ailenin çocuğu olarak Buca'da ve şu anda oturdukları evin çevresinde büyür. Hakan bey ile gerçekleştirdiğimiz çocukluk anılarına uzanan söyleşimizde kendisi gibi tarih öğretmeni ve aynı zamanda yazar olan eşi Sevi Hanım ile birlikte bu eve ne kadar değer verdiklerini anlıyoruz.

"Çocukluğumda yaşadığımız ev, şuan oturduğum eve çok benziyordu. Bütün çocukluğum o evde geçti. O evden çıktıktan sonra da günün birinde böyle bir ev alma fikri hep kafamın bir yerinde vardı. 2008 yılında oğlum doğduğunda, bu evi eşimle birlikte satın aldık. Özgün özelliklerine ve malzemelerine sahip çıkarak; onların yenilenmesinden ziyade olduğu gibi korunmasına özen göstererek, tabii o dönem koşullarında oldukça kötü durumdaydı ama süreç içerisinde zamanla topladık ve orijinaline uygun bir hale getirmeye çalıştık. Başardığımızı da düşünüyorum. En azından Buca'daki örnekleri içerisinde iyi bir konuma geldi."

Yığma kâgir bodrum ve üst kattan oluşan içe geçmiş nişli bir girişi ile asimetrik bir cephe olarak sokağa yansıyan geleneksel tipoloji ile tanıdığımız Buca evlerinden biridir. Bahçesinde kuyusu bulunmakta, dış duvarlarda taş, iç duvarlarda bağdadi teknik ile yapılmış bu konutta bodrum katta 8 oda, giriş holü ve servis kısımlarından oluşmaktadır. Konut tamamen özgün malzeme ile bakım onarım geçirmiştir. İç mekânda bodrum katta döşeme orijinal karo siman ile üst katta ise 25 cm genişliğindeki masif yerli çam ahşap zemin malzemeden oluşmaktadır. Kapı ve pencere doğramaları 1901 yılından kalmadır. Evin üst kat pencerelerinde orijinal Venedik panjurlar, alt katlar ise özgün dökme demir kepenklerle kaplı bulunmaktadır.

Hakan Bey'e böyle bir evde yaşamının kendisine neler hissettirdiğini soruyoruz.

"Aslında süreç içerisinde özel bir evde yaşadığınızı çok da fark etmiyorsunuz. Size sıradan ve normal geliyor. Ama başka evlere gittiğimiz zaman, o farkı çok net biçimde görüyoruz."

Mesela zeminindeki Rum karosimanları bize çok normal geliyor. Ama dostlarımız geldiğinde ne kadar orijinal ve değişik diyorlar. Biz her gün 1901'de yapılmış olan o karolara ve ahşap rabitalara basıyoruz. Fakat başkaları için farklı bir deneyim. Benim için ise zaten alternatifi olmayan bir duygu. Bir çalışma odamız var. O çalışma odasındaki eşyaların büyük bir kısmı benim ve eşimin ailesinden kalan eşyalar. Yani çoğu aile yadigân... Babam aynı zamanda mobilyacıydı. Evde babamın yaptığı el oyması bir takım mobilyalar bulunmakta. Ayrıca yeni aldığımız tüm eşyaları da, evin ruhuna uygun seçmeye çalışıyoruz. Sanırım bu konuda başarılı olduk diye düşünüyorum"

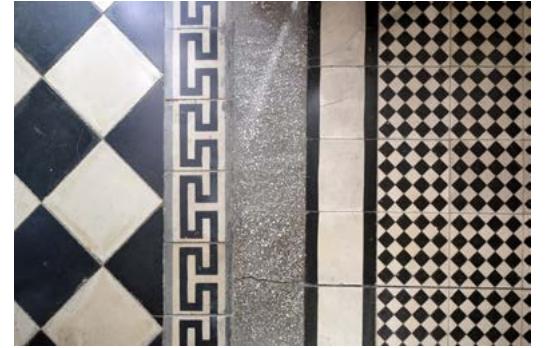
Bu evin Buca'daki konumundan biraz bahsetmesini istiyoruz.

"Bu bölge; Aşağı Mahalle olarak bilinir. Bir de Yukarı Mahalle vardır, o da Dokuz Çeşmeler ve çevresidir. Eski dönemlerde sosyal ve kültürel açıdan biraz daha üst sınıflara hitap eden bir bölgeydi. Zaten mimarisi ve yapı kalitesinden de anlaşılıyor. Cumhuriyet'in ilk yıllarından beri bu sokağın adı Halk Sokak'tır ve hâlâ aynı biçimde devam ediyor. Mahalle kültürünü de sürdürmeye çalışıyoruz. Ama toplumsal olarak yaşadığımız dejenerasyon bizim buradaki sosyal ilişkilerimize de yansımış durumda. O eski, sıkı, yakın komşuluk ve dostluk ilişkileri biraz daha azalmış durumda. En azından ben öyle hissediyorum. Belki bizim yoğun çalışma tempomuzdan kaynaklanan bir durum da olabilir tabii"

Hakan Bey'den evin önceki durumu hakkında biraz bilgi alıyoruz.

"Bizim bu bölge mübadiller, yani Yunanistan'dan göçenlerin yaşadığı sokaklardandır. Bu ev de önceden bir ressamın yaşadığı söyleniyor. Ondan sonra da bu evi; bir öğretmen çiftin aldığı söylendi. Ama ondan önceki sahibi hakkında bir bilgimiz yok. Bu ev bizim ikinci çocuğumuz gibi oldu. Her karesinde bir emeğimiz ve alın terimiz var. Bizim için çok özel. Mesela oğlumun eğitim masrafları olmasına rağmen bu evin bir şekilde hep bir bütçesi vardı. Bir gün merdivenin altında birkaç tane parçalanmış Osmanlıca kâğıt parçası buldum. Bir kısmını fareler yemiştir, bir kısmı yok vaziyette. Hâlâ duruyor bende o. Merdiveni yapan ustanın tuttuğu notlar, hesabı, müşteri ne kadar mal etmiş, ne kadar işçilik almış ve ne kadar kar etmiş onu gösteren bir tek evrakı metruke diyebileceğimiz, evin yapımına dair o var. Başka da bir şey yok."

Hakan Bey ve ailesi için bu ev sadece dört duvar değil; köklerin, anıların ve geleceğe uzanan bir kültür mirasının canlı bir simgesi. Onların hikâyesi Buca'daki bir yapının ötesinde, bir yaşam biçimini, sahiplenmeyi ve aidiyet duygusunu korumanın inceliğini gösteriyor.

Sevi ve Hakan Şeneken çiftinin, evi satın aldıktan sonra yaşama katmak için yoğun çaba sarf etmeleri, geçmişi anı değeriyle geleceğe aktarma konusundaki hassasiyetleri, yapılan müdahalelerdeki malzeme seçimleri, işçilikteki özen ve özgünlüğünü önemli ölçüde koruma istekleri övgüye değer bulunmuştur.

Nurten ve Halil İbrahim OT Evi

Birgi

Nurten ve Halil İbrahim Ot, 1959 yılında evlenmişler. Halil İbrahim Bey 93 yaşında. Nurten Hanım da 85 yaşında. İlk olarak Üçkonak Köyü'nde yaşıyorlarmış. Daha sonra 1971 yılında bu eve gelmişler. O zamanlarda bu ev; Kerim Ağa'nın Konağı olarak biliniyormuş.

"Kendim inşaat ustasıyım. Virandı burası. Çatı falan çok kötüydü. Bayağı elden geçirdim." diyor Halil İbrahim Bey.

Bir oğlu ve bir kızı dünyaya gelmiş. Oğullarını 14 yıl önce kaybetmişler. Oğullarının yadigarı kızı olan torun Seval Savran anlatıyor:

"40 yaşımdayım. Bu evde doğdum. Dedem ve babaannemle büyüdük, yıllardır onlarla yaşadık bu evde."

Dedem sayesinde ayakta bu ev. Hatta Birgi'deki birçok evin inşaat ustası dedem. Yıllardır Birgi'deki nerdeyse bütün çatıları o tamir etmiş.

Belki de 100-150 senelik bir ev burası. Üç katlı evimiz. Üçüncü katımız yıkılmak üzereydi. Çatısı bile göçmüştü. Anıtlar Kurulu'nun izniyle üst katımız ayağa kaldırıldı. Bizdezaten ikinci katta yaşıyorduk. Üçüncü katımız da tamir olunca evin en güzel yeri bu kat oldu, Ödemiş'e karşı manzarasıyla... Şu an hâlâ daha çatı tamirini, ağaçların budamasını, evin her işini dedem yapmaya devam ediyor. Çok gayretli biri, eskiden çok iyi bir inşaat ustasıymış, hâlâ bırakamıyor."

Yaşamın gerektirdiği müdahaleler dışında evin özgün karakterinin korunabilmiş olması, yaşamın sürekliliği, bahçe kullanımı, Birgi'nin yerel yaşam kültürüne ait izlerin evde göze çarpması, sahiplerinin ve ardılları çocuklarının ve torunlarının yapıya olan aidiyeti ve korumayı sürdürme niyetleri kıymetli bulunmuştur.

Esma ve İbrahim ÇETİNKAYA Evi

Bademli, Ödemiş

İbrahim Bey 80, eşi Esma Hanım ise 76 yaşında. Her ikisi de Bademli'nin yerlisi. 1971 yılında evlenmiş, 1979 yılında ise bugün yaşadıkları evi satın almışlar. Evi aldıklarında yapı oldukça kötü durumdaymış. İbrahim Bey o günleri şöyle anlatıyor:

"Zor yıllar geçirdik eskiden. Ama çok şükür bu evi alabildik. Eski ev diye ben tamah etmedim de hanım illa burayı alacağız dedi. O zamanın parasıyla 350 bin liraya aldım bu evi; 82 yılında 2 buçuk milyon lira masraf ettim. Bizden önce burada bir tek cam çerçeve yoktu. Buraya Kadı Evi diyorlar. Belediyenin kayıtlarında öyle yazıyor."

Yapının dış cephesi, 2018 yılında Bademli Sokak Sağlıklaştırma Projesi kapsamında Ödemiş Belediyesi tarafından yenilenmiş. Proje çerçevesinde Bademli'de toplam 50 parseldeki yapıların dış cepheleri düzenlenmiş.

Bademli'nin geleneksel mimari dokusunu yansıtan örneklerde olduğu gibi bu konut da hanay tipi, iki katlı, avlulu, yığma taş ve ahşap malzeme kullanılarak inşa edilmiştir. Alt kattaki mekânlar geçmişte ahır ve depo olarak kullanılırken, üst kat asıl yaşam alanı olarak düzenlenmiştir. Üst kattaki odaların ahşap oymalı kapıları ve tavan süslemeleri yapının öne çıkan mimari özellikleridir.

İbrahim Bey'e eski mesleğini sorduğumuzda şöyle anlatıyor:

"Traktörle sebze meyve taşıdım. Sonra kamyonculuk yaptım. Bademli'nin meyveleri sebzeleri bilhassa kirazı meşhurdur. Günde iki kamyon kiraz sarardık. Onları dağıttım kamyonla. Türkiye'de gezmediğim yer kalmadı. En çok İstanbul'u sevdim. Hatay güzel, İskenderun güzel, Adana güzel, Mersin güzel, Antalya güzel... Türkiye'de pek güzel şehirler çok var.

Hayvancılık da yaptık biz eskiden. Şimdi bahçede tavuklarımız var. 80 yaşına geldim, hayatımda hiç çarşı yumurtası yemedim."

Esmâ Hanım ise hikâyelerini şöyle tamamlıyor:

"Çocukluktan tanışınız biz. Görücü usulü evlendik; bizim zamanımızda öyleydi. Tarlalarda çok çalıştım. Bazen görüşemezdik İbrahim kamyonla yollarda olduğundan. İki kızımız, üç torunumuz var. Torunlarımızdan birinin 17 yaşında oğlu var artık. Allah'a şükür, mutlu ve güzel yaşadık birlikte. Evimi de çok seviyorum, başka yerde yaşayamayız biz..."

Esmâ ve İbrahim Çetinkaya Evi'nin iç mekânın dikkat çekici derecede iyi korunmuş olması, ahşap süslemeli kapı ve tavanların özgünlüğünü sürdürmesi, kullanıcı ile yapı arasındaki aidiyet ilişkisinin güçlü biçimde hissedilmesi ve avlunun hâlen aktif bir yaşam alanı olarak kullanılması değerli bulunmuştur.

Hatice ÇETİN Evi

Bademli, Ödemiş

Hatice Hanım, 1983 yılında Ödemiş'ten Bademli'ye gelin olarak gelmiş. Eşiyle birlikte bu evi 1990 yılında satın almışlar.

"Bir yaşlı teyze ile amcadan aldık. Onlar da Dülgerler'den almışlar. Evi yaptırın da Dülgerler'miş. O yüzden hâlâ 'Dülgerlerin Evi' derler buraya."

Evi ilk aldıklarında yapı oldukça kötü durumdaymış. Bazı bölümlerin tamir ve bakımı yapıldıktan sonra, 1992 yılında eve yerleşmişler.

Hatice Hanım o yılları şöyle anlatıyor:

"Üç tane çocuğum var; iki oğlan bir kız. Eşim Bademli'nin yerlisiydi. Sıncılık yapıyordu. Burada sıncılık meşhurdur. Kestane ağaçlarından yapardı. Dağdan kestane keser, getirir, düzeltir, fırınlardı. Dayanıklı olurdu ağaç, kolay kolay kurt girmezdi. Sıncılar genelde evin avlusunda ortağıyla yaparlardı. Hâlâ bu işle uğraşan çoktur Bademli'de. Zahmetli iştir ama ekmek kapısıdır."

Altı sene önce eşimi kaybettim. Sonra dikim işlerine girdim. İki makinem var; birinde çarşaf, bohça, piko yapıyorum. Önceden çeyiz işleri çok olurdu; şimdi pek isteyen kalmadı ama yine ufak tefek iş geliyor. Boş duramıyorum; el işi benim için hem geçim hem de huzur kaynağı."

Yapı, Bademli'nin geleneksel mimari dokusunu yansıtan hanay tarzı, dış sofalı bir konuttur. Girişte depo alanı ve bir bahçe bulunmakta; üst katta ise açık bir avlu, avluya açılan bir mutfak ve üç oda yer almaktadır. Odalardan biri günümüzde mutfak-depo alanı olarak kullanılmaktadır.

Hatice Hanım, evde yaşamayı şöyle dile getiriyor:

"Ben bu evi çok seviyorum. Sessiz, sakin bir yer... Apartmanlarda yaşayamam ben. Alıştım artık sakinliğe. Dedim ki, eski püskü de olsa kendi evim olsun yeter. Çocukları ve torunları da burada olmayı çok seviyor."

Yapının özgün malzeme ve detaylarının korunmuş olması, kullanıcı ile yapı arasındaki aidiyet ilişkisinin güçlü bir biçimde hissedilmesi, Bademli'nin geleneksel konut dokusu içinde iyi korunmuş bir örnek olması, plan şemasının bozulmadan günümüze ulaşması ve bahçe kullanımının yapıya kattığı değer takdir edilmiştir.

Meltem SAĞLAM Evi

Bergama

Meltem Hanım'ın annesi ve babası Bergamalı. Babası asker olduğu için kendisi Erzurum'da doğmuş; eğitim yılları ise farklı şehirlerde geçmiş. Annesi Fatma Hanım aslen Akçenger köyünden; onun dedesi ise Trabzon'un Zeno köyünden Bergama'ya gelmiş.

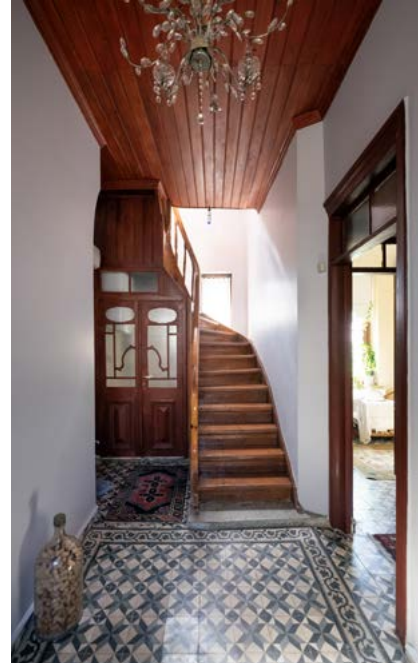
Çocukluk dönemlerinde yaz tatillerini Bergama'da geçirir, anneannesinin büyük bahçeli evinde kalırlarmış. *"Babam emekli olunca memlekete döndük, herkes gibi"* diyor Meltem Hanım ve şöyle devam ediyor:

"Dedemin evleri vardı Bergama'da, bir tanesinde yaşamaya devam ettik. Sonra ben evlendim, İstanbul'a gittim. Ama İstanbul'dan dönmek istiyordum; çünkü Bergama'da çok güzel anılarım vardı. Burada yaşamak istiyordum ve kendime bir ev bakıyordum. Sıradan dört duvar bir ev olsun istemiyordum; biraz nitelikli olsun istiyordum. Yurtdışındaki evleri görünce hep içimden 'Allah'ım lütfen ben de böyle bir ev sahibi olayım; hem kendim için güzel, hem memleketim için güzel' diye geçirirdim. Çünkü tarihi evlerin yok olmasına çok üzülüyordum.

Bu evi görünce âşık oldum. Her şeyi yıkılmıştı, çok kötü durumdaydı. Annem görünce 'Sakın alma kızım, bu ev adam olmaz' dedi. Ben de 'Sen benim gördüğümü görmüyorsun; bunun içinde çok güzel bir ev var, ben bunu yapacağım' dedim.

2006 yılıydı, evi almak için tapuya gittik. Tapu memuru, benden önce altı kişinin evi aldığını ama tescilli olduğunu öğrenince geri getirdiklerini söyledi. Çünkü hepsi yıkıp apartman yapmak istemiş."

Evin, Bergama'nın 1 numaralı tescilli evi olduğunu (Kurulca ilk tescil edilen ev) belirtiyor Meltem Hanım. İki yıl boyunca Anıtlar Kurulu'ndan izin almaya çalışmış, ardından restorasyonu bir yılda tamamlamış. *"Ama sorunlar bitmiyor"* diyor; *"Her sene yenilenmesi gereken bir şey çıkıyor. En zoru da bu işi hakkıyla yapacak usta bulmak."*

Söyleşimiz devam ediyor:

"Evin içinde birçok şeyi değiştirtmedim. Olduğu gibi kalsın, evin ruhu devam etsin istedim. Evde dokuz oda var. Fakat içinde banyo ve tuvalet yoktu; bahçedeydi ve çok kötü durumdaydı. Üst kat odalarından birine banyo yapmak istedim ama Anıtlar Kurulu izin vermedi. İki odanın arasında 1 metreye 2 metrelik, kiler gibi kullanılan bir boşluk vardı; 'Orayı kullanın' dediler. İçeride bir kişinin dönmesi bile zordu ama banyoyu oraya yaptık. Şimdi Anıtlar Kurulu'na teşekkür ediyorum; çünkü bulduğum odayı bozmamış oldum."

Meltem Hanım, Bergama Vergi Dairesi'nde on yıl çalışıp şef olmuş; evlendikten sonra İstanbul'a taşınmış ve orada müdürlükten emekli olmuş. Son on yıldır ise bu evde annesi Fatma Hanım ile birlikte yaşıyor.

Fatma Hanım'a, evi ilk yaptıranların kim olduğunu soruyoruz. O da yaşadığı bir karşılaşmayı şöyle aktarıyor:

"Bir gün bir profesör geldi. Amerika'da görev yapmış. 'Ben bu evde doğdum' dedi. Burada Zübeyde Hanım Okulu'nda okumuş. Anlattığına göre, dedesi Bergama'nın ilk eczacısıymış. Nerelisiniz diye sordum; 'Adalıyız' dedi. Girit mi, Midilli mi, şimdi hatırlayamadım. Çok beyefendi bir adamdı. Her sene gelip bakarmış eve. 'Bugün baktım, yapılmış, hoşuma gitti' dedi."

Alt katta dadısı kalırmış, üst katta babaannesi. Evi Rum ustaların yaptığını söyledi."

Yapılan müdahalelerin yapıyı geleceğe taşıyacak nitelikte olması, yapının çevresiyle ve sokak dokusuyla kurduğu ilişkinin görünürlüğü, kullanıcılarının tarihi bir yapıyı koruyarak Bergama'ya yeniden kazandırmış olmaktan duyduğu mutluluk ve bu yapıda yaşamaya devam etmeleri övgüye değer bulmuştur.

TÖNGÜL PİDE FIRINI

Ödemiş

Töngül Ailesi, 134 yıldır süregelen bir pide geleneğini yaşatmaktadır. Dört kuşaktır geçmişin emanetini koruyarak aynı zamanda geleceğe aktarmanın çabasını sürdüren aile, Ödemiş'in en tanınan lezzetlerinden "Töngül pidesi"ni bugün hâlâ aynı yöntemlerle üretmektedir.

Pide serüveni, aile büyüklerinden Mehmet Töngül'ün keşfi ve yaratıcılığı ile başlamıştır. Ülviye Hanım o günleri şöyle anlatmaktadır:

"Babamızın dedesi çıkarmış bu pideyi. Biz dördüncü kuşağız."

O günden bugüne aynı usulle, aynı taş fırında devam ediyoruz. Kıyması, yumurtası, maydanozu... Üzeri tereyağı ve tulum peyniriyle olur. Her sabah saat 5'te iş başı yapıyoruz. Hamur yoğruluyor, mayalanıyor; fırın ısınırken içeriği mis gibi bir koku sarıyor. Saat 6 buçukta ilk pideler servise hazır hale geliyor. Öğlen 2'de biter işimiz. Biz böyle öğrendik, böyle devam ettiriyoruz."

"Töngül pidesi" adı, doğrudan ailenin soyadından gelmektedir. Ürün, 2012 yılında tescil edilerek marka hâline getirilmiştir.

Fırının bulunduğu yapı, bulunduğu bölgenin tarihî dokusu nedeniyle sit alanı içerisinde yer almaktadır. Bu nedenle binada büyük değişiklikler yapılamamakta; yalnızca gerekli görüldüğünde izin alınarak tamirat gerçekleştirilebilmektedir. Ziyaretçiler ve turlar, mekânın özgünlüğünü fark ederek aileye çoğu zaman "Sakin bozmayın bu düzeni" demekte; aile de bu sözleri bir sorumluluk olarak gördüğünü ifade etmektedir. Yoğunluk özellikle hafta sonları artmakta, Cumartesi ve Pazar günleri turlar fırını ziyaret etmektedir. Töngöl Pide, 2024 yılında Geleneksel Sürdürülebilirlik Ödülü almaya hak kazanmıştır.

Söze daha sonra Ülviye Hanım'ın annesi, Sevgi Hanım katılır:

"Eşimle 56 sene evli kaldık. Onun babası çıkarmış bu pideyi. Eskiden kadınlar dükkâna gelmezdi, ayıplanırdı. Ama şimdi biz de işin içindeyiz, kızların fırının başında; onlar yapıyor, pişiriyor. Bütün her şeyimiz bu fırın... Hem ekmek tekemiz, hem anılarımız, hem ailemiz..."

Anlaşıldığı üzere bu hikâye yalnızca bir taş fırının veya bir pidenin değil; yılların, emeğin, sevginin ve geleneğin kuşaktan kuşağa aktarılan hikâyesidir.

134 yıldır aynı dükkânda aynı ailenin Töngöl adı ile meşhur pide üretimini kuşaktan kuşağa sürdürmesi, yapının mimari niteliklerinin korunması, fırın sisteminin ilk günkü gibi değiştirilmeden yaşatılması, ailenin yapıya ve işlerine duydukları bağlılık değerli bulmuş, takdir edilmiştir.

Mustafa ERDOĞAN, Bileyici

Tire

63 yaşındaki Mustafa Erdoğan, bileyicilik mesleğini büyük bir özveri ve ustalıkla sürdürüyor. Bu zanaatı bir ustanın yanında çıraklık yaparak değil; gözlemleyerek, deneyerek ve kendi emeğiyle öğrenmiş.

Denizli Sivrihisar doğumlu olan Mustafa Usta doğup büyüdüğü yerin Yatağan'a çok yakın olmasından dolayı bıçaklara ve bileyicilik mesleğine olan yatkınlığını şu şekilde ifade ediyor.

"Aşağı yukarı 35 senedir bu işle iştigalim, başladık ufaktan ufaktan kendimizi geliştirerek ve bizim bu işte ustamız yok, büyük ustaların yaptığı gittiği yoldan görerek kendimizi yetiştirmeye çalıştık..."

"Bizim yaptığımız iş bileme, her türlü aklına ne gelirse; mesela berberi, kasabı, terzisi ondan sonra tenekeçisi, imalat yok bizde, yapılmış olanı en güzel şekilde geri dönüştürüp insanlara tekrar sunmaktayız." diyor Mustafa Usta.

Tire'nin tarihî çarşısında yer alan dükkânı ise yaklaşık 40 yıldır ayakta. Kuşaklar boyunca kullanılan bu mekân, çarşıdaki pek çok dükkân kapanmış olmasına rağmen Mustafa Usta'nın emeği, sabrı ve mesleğine bağlılığı sayesinde yaşamaya devam ediyor.

Tarihi bir yapıda geleneksel bir zanaatı uzun yıllar boyunca kesintisiz sürdürebilmiş olması ve bulunduğu yapıyı koruyarak yaşatma konusundaki hassasiyeti övgüye değer bulunmuştur.

THE ORIENTAL CARPET MANUFACTURERS LTD. SMY

MÉTIER DE TAPIS

"Zevkler asla onu terk etmez. İnsanların kentlerine getirdiği hiçbir sanat [ondan] ayrı olamaz. Birçoğu yerli (diğer) birçoğu da ithaldir. Eğitim konusunda [bütün] kıtanın ocağıdır denebilir. Oyunlar ve diğer gösteriler için her türlü tiyatronun bolluğu tarifsizdir. Ayrıca her türden el işinin yanı sıra kara ve denizin birbiriyle rekabet eden ürünleri de vardır. Kısacası bu tek kent şu iki türden insan grubu için de uygundur: Rahat bir hayat geçirmeyi tercih edenler ve gerçek bir filozof hayatını arayanlar. Çünkü emekleri dinlenmeyle dengelendiğinden yorgun düşmezler."

*AELIUS ARISTEIDES (MS 117-181)
(XVII) Birinci Smyrna Söylevi (9)
Çeviri: Murat Tozan (İzmir Söylevleri)*

Tarihi Mekânda Geleneksel Zanaatların Yaşatılması Ödülü

Tarihi Mekânda Geleneksel Zanaatların Yaşatılması Ödülü

Bu ödül, tarihi mekân içerisinde uzun süreli geleneksel üretim yapan, tarihsel-mekânsal dokuya varlığıyla katkı sağlayan, somut olmayan yerel kültürel miras kapsamında faaliyet gösteren zanaatkârlara (dokumacı, bakırcı, keçeci, semerci, nalıncı, derici vb.) verilir.

Adayların, en az 15 yıl boyunca zanaatın uygulanmasını ve yaşatılmasını sağlamış, usta-çırak ilişkisi içinde deneyimle yetişmiş, kaybolmakta olan zanaatın sürdürülmesini sağlayacak ender bilgilere sahip olması gerekmektedir.

Değerlendirme Ölçütleri:

- A. Zanaatkârın değerlendirilmesinde zanaatın tarihsel-mekânsal dokunun sürekliliğine katkısının belirgin olmasının öncelik taşıması,
- B. Yaptığı zanaatın yerel tarihe katkısı,
- C. Bilgi ve becerisini uygulamadaki üstünlüğü,
- D. Konusunda ender bulunan bilgiye sahip olması,
- E. Yaptığı işe kendini adanmışlığı,
- F. Yeni zanaatkârlar yetiştirmiş olması,
- G. Zanaatın, toplumun gelenekle buluşmasını sağlayacak unsurlara sahip olması.

Erol YÜNEL, Keçeci

Bademli, Ödemiş

TARİHİ MEKANDA GELENEKSEL
ZANAATLARIN YAŞATILMASI
JÜRİ ÖZEL ÖDÜLÜ

Erol Yünel, 65 yaşında ve kuşaklar boyunca süregelen keçecilik zanaatının yaşayan ustalarından biridir. Soyadı kanunu çıktığında, kendi gibi keçeci olan dedesi "Yünel" soyadını almış.

Mesleğe 15 yaşında babasının yanında başlamış, babasıyla 40 yıl birlikte çalıştıktan sonra kendi başına devam etmiş. Bademli'de hep aynı binada hâlâ aynı zanaatı

sürdürmekte ve oğlu Berkay'a aktarmaktadır. Berkay Yünel Zonguldak Karaelmas Üniversitesi'nde İktisat okumuş, Ekonomi-Finans yüksek lisansı yapmış olmasına rağmen, baba mesleği olan keçeciliği tercih etmiştir.

"Pandemide başladım babamın yanında, kalfayım ben. Severe yapıyorum; sevmesen yapamazsın bu işi, kokusu, tüyü, tozu hissetmiyoruz artık biz" diyor Berkay.

Erol Yünel, keçe üretimini ve kullanım alanlarını şöyle anlatıyor:

"Daha çok semercilere, havutçulara, saraçlara ve göçebe çobanlara keçe yaparız. Evde halı olarak kullanmak isteyenler için de üretiyoruz. Bazen sipariş üzerine, bazen mevsime göre. Mesela deve güreşleri öncesi yoğun çalışırız; güreşler başladığında işlerimiz biter. Güreş sezonu bittikten iki ay sonra tekrar başlarız. Yünü çobanlardan alıyoruz. Yünü yere 4 metre dökeriz; keçe hâline gelince 3 metreye düşer. Yününe göre ne kadar küçüleceğini anlayabiliyoruz. Yünü hasırın üstüne serer, motifleri elimizle yapar, hasır sarar ve makinede dövme işlemine başlarız. İlk etap 20 dakika, ikinci etap 40 dakika sürer. Pişirme aşamasında sabun katar, 8 kez makineye girip çıkar, enini ve boyunu ayarlarız. Keçelere renk vermek için boyayı kazanda kaynatırız."

Erol Yünel, hayvan sayısının azalmasıyla keçeciliğin de giderek azaldığını belirtiyor:

"Toplasan Türkiye'de 10 kişiyiz keçe yapan."

Keçeler üzerindeki desenler tamamen ustanın kafasındaki şekillere ve o anki ruh hâline göre ortaya çıkıyor. Berkay'a "Sen ne zaman usta olacaksın?" diye sorulduğunda, en az 10 yılını var diyor. Babası Erol Bey ise, "Benim bile noksanım var" diyerek zanaatın sonu olmayan bir süreç olduğunu vurguluyor.

Usta Erol Yünel'in üç kuşaktır süregelen ve 50 yıldır kendisinin bilfiil devam ettirdiği zanaatını geliştirme çabası, yapının kuruluşundan beri keçeci atölyesi olarak kullanılması, oğluna mesleği aktarması ve üretilen keçeleri kendine has motiflerle bir tuvale dönüştürme yeteneği değerli bulunmuş, takdir edilmiştir.

Uğur KARATAŞ, Cam Boncuk Ustası

Nazarköy, Kemalpaşa

1986'da Kemalpaşa'da doğan Uğur Karataş, ailesinden miras aldığı zanaatı sürdürerek 27 yıldır cam boncuk ustalığı yapmaktadır. Mesleğe dedesi ve diğer aile büyüklerinden öğrenerek başlayan usta, zanaata başlama hikâyesini şöyle anlatıyor:

"Köyün 18 atölyesi vardı. Kahveye gittiğimizde gündem hep boncuktı. Bizim de sokaktaki oyunlarımız boncuktan ibaretti. Ocaklarda hurda kristal camların geri dönüşümü yapıldı; biz de onları temizlemek için yanırdık. Ustaların çaylarını demler, camları ayarlardık. Yaparken sağ olsun

ustalarımız elimizden tutuyordu. Kirazları budarken düşen çubuklarla çınar ağacının etrafında boncuk yapımı oyunları oynardık. 9-10 yaşlarında başladık; 11 yaşında meslek olarak devam ettik."

Babası kısa bir dönem çalışmış, asıl ustalar ise dedesi, eniştesi ve abisi olmuş. Rahmetli Mustafa Şahin eniştesi, göz takımı yaparken şekli tarif edişini şöyle anlatmış:

"Gözün etrafını ay gibi dolayacaksın. Bu yöntem bugün birçok tasarımda aklıma geliyor; kendime ait modellerde de o bilgiyi kullanıyorum. Geleneksel nazar boncuğunun yanında hayal gücümle doğaçlama ürünler de yapıyorum."

Uğur Bey'in boncuk yapımında kullandığı fırının 3000 yıllık bir geçmişi vardır. Antik dönemde cam eritmede kullanılan ilk fırınlardan biri olan bu ocak, birkaç kızıl çam odunuyla 1200 dereceye ulaşabilmektedir.

Nazarköy, yemyeşil doğası, deresi, kirazı, zeytini ve arıcılığıyla tanınır. Köye 1942 yılında Mısır asıllı üç kardeş gelmiş ve mesleği, Uğur Bey'in dedesi gibi ustalara öğretmiştir.

Uğur Karataş, işin zorluğunu şöyle anlatıyor:

"Cama şekil veriyorsun, kalıba yatırmıyorsun; iki şiş üzerinde iğne oyası işler gibi işliyorsun. Yazın 1200 derece ısının yanında çalışmak aynı bir handikap. Ama işimizi severek yapıyoruz."

Bugün üç kardeşiyle birlikte çalışan Karataş, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından Somut Olmayan Kültürel Miras Taşıyıcısı ünvanıyla onurlandırılmış, yurt içi ve dışındaki sergilerle Nazarköy boncuğunu tanıtmakta ve geleneği yaşatmaktadır.

Ustanın çalışmaları, geleneksel nazar boncuğunu yaşatmanın yanı sıra, camı hayal gücüyle birleştirerek yeni dünyalar kurmasını da kapsar: kuş motifleri, balık figürleri, rengârenk gözler ve daha fazlası...

Her miras gibi bu zanaat da zorluklarla sınanmıştır:

"Çin ve Hindistan'dan gelen ucuz plastik boncuklar, Nazarköy'deki ocakların sönmesine sebep oldu. Bir zamanlar 18 atölyeden yükselen ateş, şimdi birkaç ustanın nefesiyle ayakta kalıyor. Bizim işimiz sadece boncuk yapmak değil, kültürümüzü yaşatmak."

Uğur Karataş'ın geleneksel yöntemlerle camı eritip nazar boncuğu haline getirmesi, kendine has yeni yöntemler ve modeller geliştirmesi, işine olan bağlılığı ve Nazarköy'de çok az kalan boncuk fırınlarından birini yaşatma çabası övgüye değer bulunmuştur.

Bekir ve Mehmet YAVAŞ, Havutçu

Torbalı

1938 yılında Menderes'in Develi Köyü'nde doğan Bekir Yavaş, 14 yaşında havutçulukla tanıştı. Bir süre farklı işlerle uğraşsa da, yaklaşık yirmi yıl sonra tekrar havutçuluğa ve deveciliğe döndü.

"Havutçuluğu İzmirli Arif Usta'dan öğrendim. Bizim develerin havudunu o yapardı. Her bölgenin havudu farklıdır; İzmir Havutu, Aydın Havutu, Torbalı Havutu... Bizim burada yaptığımız Aydın havutu" diyor Bekir Bey. Bekir Yavaş, bir çırak yetiştirmiş fakat yakın zamanda vefat etmiş olan çırağı yerine, oğlu Mehmet Yavaş'a

zanaatı aktarmıştır. 1974 doğumlu Mehmet Bey yaklaşık 25 yıl önce havutçuluğu öğrenmiş ve babasıyla birlikte hem havut yapımını hem de deveciliği sürdürmektedir.

Mehmet Yavaş, havut yapım sürecini şöyle anlatıyor:

"Havudun ana malzemesi sazdır. Denizli Çivril'deki Işıklı Gölü'nden temin ediyoruz. Ayrıca Aydın Bozdoğan'dan aldığımız keçi kılını ve Ödemiş Bademli'den sipariş ettiğimiz keçeleri kullanıyoruz. Havutları deve sahiplerinin isteğine göre renk ve desenlerle süslüyoruz. Havut yapımına Temmuz-Ağustos'ta başlıyor, Kasım'ın ilk haftasında bitiriyoruz. Törenle develer havutlanır, süslenir; ardından güreş sezonu başlar. Bir havut yaklaşık iki günde tamamlanır. Bir sezonda ortalama 20-30 yeni havut yapılır; tamir işleriyle birlikte toplam 50 civarında iş çıkar."

Torbalı'da Bekir ve Mehmet Yavaş'tan başka havut yapan usta yoktur. Ege ve Akdeniz'de yalnızca sınırlı sayıda usta bu zanaatı sürdürmektedir. Havutlar, develerin ölçülerine göre değişir; hafif olmaları ustalığın göstergesidir. Bekir ve Mehmet Yavaş'ın havutları ortalama 40 kilo olup, bu ustalıkla üretilmiştir. Havutçuluk, Yavaş ailesi için sadece bir meslek değil; aynı zamanda hayatın ve kültürün bir parçasıdır. Bekir Yavaş, ilk deve güreşi deneyimini 1946'da Seferhisar'da yaşamış ve 1962'den itibaren kendi develeriyle güreşlere katılmıştır.

"Hayatımız bu iş oldu. Çalıştığı zaman insan hafifliyor. Bu işi yapmazsam rahat edemem," diyor Bekir Bey.

Bekir Bey için havutçuluk yalnızca bir meslek değil hayatını anlamlandıran bir tutku. Hem bir meşgale hem de gençliğinden bugüne uzanan bir yaşam biçimi. Oğlu da bu geleneği sürdürerek hem aile mirasını hem de yöresel kültürü yaşatmaya çalışıyor.

Bekir Yavaş'ın ilerleyen yaşına rağmen zanaata devam etme gayreti göstermesi, oğlu Mehmet Yavaş'ın babasından öğrendiği zanaatı sürdürmesi, başta Ege ve Akdeniz'deki devecilik ve deve güreşi kültürüne yaptıkları katkı, havutçuluğun son temsilcilerinden olmaları ve bunu yaşatmak için verdikleri emek övgüye değer bulunmuştur.

Etem PİR, Terzi

Tire

1955 yılında doğan Etem PİR, Tire'de geleneksel terzilik zanaatını sürdüren sayılı ustalardan biridir. Yaklaşık 40 yıldır aynı dükkânda faaliyet gösteren Etem Usta, mesleğini büyük bir titizlik ve özveriyle sürdürmektedir.

Özel bir kesim yöntemiyle hazırladığı pantolonlar ile tanınan Etem PİR, halk arasında "İngiliz külodu" olarak bilinen bu modeli yaşatan son terzilerden biridir. Bu geleneksel pantolon tipi, özellikle Yörükler ve Deveciler tarafından özel günlerde giyilen, körüklü çizme ile tamamlanan özgün bir giyim unsurudur.

Bu pantolonun kalıbı mı var diye soruyoruz Etem Usta'ya?

"Hayır kalıbı yok, kalıp kafada. Kalıp olarak çıkarmadım ben hiç, ölçüsünü alıyoruz adamın ve ona göre yapıyoruz..."

"Her taraftan geliyorlar, geçen Pazar günü Kemalpaşa'dan geldiler, hemen Pazar günü ölçülerini aldım, Salı günü teslim ettim mesela. Yörük kısımları her yerden geliyorlar bana." diyor.

Etem Usta çokça çırak yetiştirmesine rağmen çırakların hepsinin fabrikalara çalışmaya gittiğini söylüyor. Tire'de bu özgün kesim geleneğini sürdüren son temsilcilerden biri olduğunu öğrenmiş oluyoruz.

Etem Pir'in Tarihi Tire Çarşısı'nda geleneksel terzilik sanatını yaşatması, yerel zanaatkârlığın devamını güvence altına alması ve özgün pantolon modelini nesiller boyu yaşatması değerli bulunmuş, takdir edilmiştir.

Ramazan KAVAS, Semerci

Bergama

Ramazan Usta 65 yaşında, 50 sene önce başlamış zanaata. Ustası Mustafa Okyay'dan öğrenmiş semerciliği. Bergama'nın Avunduruk Köyü'nde doğmuş büyümüş, sonradan merkeze gelmiş. Şuan kendisi Bergama'nın son semercisi, kendisinden başka semerci ustası kalmamış.

Ramazan usta semercilik hikayesini şöyle anlatıyor:

"Eskiden Şadırvan'da dükkânım vardı. Haftada 4-5 tane semer yapardım. Şimdi artık isteyen çok azaldı. Bergama'nın 118 tane köyü var, özellikle dağ köylerinde hâlâ hayvan kullananlar var, dolayısıyla semer yaptıranlar da var. Tamir işi de geliyor. Semeri yaptıktan sonra 1-2 yıl içinde bir sorun olursa 'getir, ben burdayım' diyorum, güvenirim yaptığım semerlere."

Deri çok önemli bizim işte, keçe de önemli. Çınar ağacı kullanınız semerin iskeletinde. Semerlerin farklı boyutları var. Beygir ve eşek semeri yaparım ben. İkisinin de boyu farklı farklı.

Kendi yaptığım semeri nerde görsem tanırım. Hatta eski ustaların yaptığı semerleri de tanırım, kim yapmış diye... Türkiye'nin en iyi semerleri Bergama'da yapılmış yıllarca, çok meşhurmuş bizim buranın semeri, ama kalmadı benden başka.

Şöyle bitiriyor:

"Bu işe yöneldikten sonra başka iş yapmadım. Kolay öğrenilecek bir iş değil bu. Mesleğimi seviyorum, çoluğumuzu çocuğumuzu büyüttük okuttuk bu iş sayesinde."

Ramazan Kavas'ın işine olan bağlılığı, semercilikteki hüneri, Bergama'nın yerel kültürüne olan katkısı, zanaatı 50 yıldır sürdürmesi ve bunu devam ettirmek için verdiği çaba övgüye değer bulunmuştur.

Kemeraltı Camii

“En yaygın, belki de en eskilerinin yapılış biçimi ilginç. Halk yapı sanatının en önemli ilkelerinden biri: Tutumluluk...

Bir taşçı ustası her yonttuğu taşı sever... Öpe okşaya biçimlendirir onu. Sonunda tüm sorumluluğunu üstlenir, üzerine kendi imini (işaretini) de koyar. (Biz bu imlerden, o yapıda kaç usta çalıştığını sayabiliriz.)

Gerçekten sanatçı olan usta, her taşta yapının bütününe algılayarak çalışır. İşte böyle bir usta, masif duvarı öreceği taşlardan birini yontarken, diyelim ki, çelik kalemi taşın çürük yerine denk geldi de bir köşesi kopuverdi. Taşı kaldırıp atacak değil elbette... O taşı kırık yerinden boydan boya ufaltıp kullanabilir ya da kırılan köşeyi yontar, bile bile öyle bırakılmış gibi düzeltir... Duvara yerleştirildiğinde de yanına, üstüne, altına gelen taşlarla birlikte bir oyuk oluşur... Alın size bir kuş yuvası.”

*CENGİZ BEKTAŞ (1934-2020)
Kuş Evleri, Çimentoş Gazbeton Yayınevi, 199.*

Tek Yapı Ölçeğinde Koruma Uygulamaları Ödülleri

Tek Yapı Ölçeğinde Koruma Uygulamaları Ödülleri

Bu ödüller uygulaması bitmiş bir yapıdan dolayı mimara, düzenlenmiş bir tarihi doku nedeniyle şehir plancısına, ilgili uzmanlardan oluşan ekibe veya kuruma, yapı sahibine ve yüklenicisine verilir. Ödüllerin verilmesi için ortada bir uygulama olması gerekir. Adayların uygulamaları hakkında Koruma Bölge Kurulu'nun uygun kararının bulunması ve uygulamanın son beş yıl içinde gerçekleşmiş olması gerekmektedir.

Önceki yıllarda başvuran ve ödüle değer bulunmayan adayların aynı uygulama özelinde yeniden başvurularının kabul edilmesi için, başvurduğu yıldaki seçici kurul tarafından tespit edilen eksiklerinin giderilmiş olması, belgelenmesi ve yukarıdaki koşulları sağlaması gerekir. Bu ödül programına kültürel mirasın korunması görev tanımları dâhilinde olan hiçbir resmi kurum başvuruda bulunamaz.

Tek Yapı Ölçeğinde Koruma Uygulamaları Ödülleri üç dalda verilir:

BASİT ONARIM ÖDÜLLERİ

Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu İlke Kararları kapsamında basit onarım, yapıların ahşap, madeni, pişmiş toprak, taş vb. çürüyen ya da bozularak eksilen mimari öğelerinin, özgün biçimlerine uygun olarak aynı malzeme ile değiştirilmesi; bozulan iç ve dış sıvaların, kaplamaların, renk ve malzeme uyumu sağlanarak, özgün biçimlerine uygun olarak yenilenmesi olarak tariflenmektedir. Bu ödül, tek yapı ve tarihi doku ölçeğinde basit onarım kapsamında olup, yetkili kurumlardan uygun görüş alınmış uygulamalara verilir.

Değerlendirme Ölçütleri:

- A. Yapının malzeme ve yapım tekniğine ilişkin özgün niteliklerinin korunması ve yapılan müdahalelerde sürdürülmesi,*
- B. Yapılan müdahalelerde malzeme ve/veya yapım tekniğinin ayırt edilebilir olması,*
- C. Yapının iç mekânındaki donanımlara (niş, şömine, ocak, dolap, süsleme vb. unsurlar) ilişkin müdahalelerde özgün niteliklerin korunması,*
- D. Belge değerinin yaşatılmasına yönelik çabanın belirgin olması,*
- E. Uygulamadaki işçilik kalitesinin yüksek düzeyde olması.*

ESASLI ONARIM ÖDÜLLERİ

Yapıların özgün mekân-cephe kurgusu, yapım tekniği, malzeme, süsleme elemanı ve detayları, parsel öğeleri (müstemilat, havuz, kuyu, duvar, döşeme kaplaması, ağaç, çardak, vb.) ile korunarak onarılmalan esastır. İşlev değişikliği nedeniyle uygulanan dönüşümün yapı-parcel ilişkisi ile yapının iç-dış mekân organizasyonunun korunmasını ve/veya okunmasını olanaklı kılması gerekir. Bu doğrultuda Kültür ve Tabiat

Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu İlke Kararlarında tariflenen ve strüktürel onarımı içeren sağlamlaştırma (konsolidasyon), temizleme (liberasyon), bütünleme (reintegrasyon) müdahaleleri ile yapının altyapı ve konfor koşullarını yükseltmeyi hedefleyen sağlıklaştırma eylemlerinden bir ya da birkaçının uygulanmış olması beklenir.

Değerlendirme Ölçütleri :

- A. Yapının özgün mimari niteliklerinin ve bütünselliğinin korunmuş olması,*
- B. Özgün yapı-parcel ilişkisinin sürdürülmesi / yapının bahçesi / avlusuyla ile birlikte bir bütün olarak yaşatılıyor olması,*
- C. İşlev doğrultusunda gerçekleştirilen yeni müdahalelerin mekân kurgusunun okunmasına engel teşkil etmemesi, aynı zamanda geri dönüşebilir anlayışla gerçekleşmesi,*
- D. Yapının malzeme ve yapım tekniğine ilişkin niteliklerinin korunması ve yapılan müdahalelerde sürdürülmesi,*
- E. Yapılan müdahalelerde malzeme ve/veya yapım tekniğinin ayırt edilebilir olması,*
- F. Yapının kullanımına ilişkin mimari müdahalelerin koruma, tasarım, uygulama açısından yüksek niteliklere sahip olması,*
- G. Yapıyı afete dirençli duruma getirmek üzere gerçekleşen müdahalelerde statik iyileştirmelerin sürdürülebilirlik açısından bilimsel kriterlere uygun olması,*
- H. Yapının iç dekorasyonunda özgün mimari ve dönemine ilişkin bağlamsal duyarlılığın gözetilmesi,*
- İ. Belge değerinin yaşatılmasına yönelik çabanın belirgin olması,*
- J. Uygulamadaki işçilik kalitesinin yüksek düzeyde olması.*

Ödül alt kategorileri şunlardır:

- Özgün İşlevin Korunduğu Esaslı Onarım Ödülü
- Özgün İşlevin Değiştirildiği Esaslı Onarım Ödülü

EMEKE ÖDÜLLERİ

Bu ödül, Tek Yapı Ölçeğinde Koruma Uygulamaları Ödül kategorisi altında gerçekleştirilen uygulamalarda geçmişten bugüne sürmekte olan bir yapı geleneğinin izlerini koruyarak ve ustalıklı biçimde sürdürerek üretime emekleriyle katkıda bulunan usta ve/veya usta ekiplerine verilir.

Değerlendirme Ölçütleri:

- A. Özgün yapı malzemelerine (taş, ahşap, tuğla, kerpiç, metal, harç, sıva vb.) yönelik koruma müdahalelerinin, ustalık / yetkin bir işçilik sergilemesi,*
- B. Yapının iç ve dış süslemelerine (kalem işi, rölyef, alçı bezeme, ahşap oyma, çini, mozaik, madeni işleme vb.) yönelik koruma müdahalelerinin, ustalık / yetkin bir işçilik sergilemesi.*

Burcu ve Mahir KAPLAN Evi

Çeşme

Yapı Sahibi: Mahir KAPLAN
Proje Müellifi: Burcu KAPLAN
Yüklenici: UMART Mimarlık Mühendislik İnş. Taah. San. ve Tic. Ltd.Şti.

Tarihi konut, Çeşme ilçesindeki kırsal yaşamın bir temsilcisi olup ışıklı ev düzeninin özgün örneklerinden biridir.

Yüksek duvarlı kemerli ahşap kapıdan girilen avlu etrafında konumlanan yapı, geleneksel konut mimarisinin karakteristik plan ve cephe öğelerini yansıtmaktadır.

Zemin kat depo ve ışık kullanımına ayrılmış olup, bu bölümde yörede yaygın olarak görülen yığma taş duvar tekniği uygulanmıştır. Avludan başlayan dış merdiven, üst kotta yer alan terasa ulaşımı sağlar. Üst katta küçük bir holde sonlanan merdivenin sağında ve solunda iki oda konumlanmaktadır. Bu odalardan biri sokak cephesine, diğeri ise bahçeye açılmaktadır. Üst kat duvarlarında taş-ahşap karma yapı sistemi dikkati çekerken, bahçeye bakan cephede konsol üzerine oturan ve zemin kata taşınan üst kat kütlesi yapıya hareketli bir silüet kazandırmaktadır.

Cephe kurgusu, yerel mimarının sadeliğini ve işlevselliğini yansıtır. Dikdörtgen formlu, taş söveli ve ahşap kepenkli pencereler düzenli bir aks üzerinde yer alır. Pencere açıklıkları arasında üst kotta, dört yapraklı yonca motifini andıran formda taş söveli küçük bir aydınlatma penceresi bulunmaktadır. Bu bezeme unsuru, yapıya özgün bir estetik değer katmaktadır.

Giriş açıklığının üst sövesi üzerinde yer alan "H. 1287" ibaresi, yapının M. 1870 yılında inşa edildiğini göstermektedir. Böylece yapı, geç Osmanlı dönemi Çeşme konut mimarisinin kırsal karakterini belgelemektedir.

Parsel içindeki muhdes betonarme yapı kaldırılarak yerine havuz ve bahçe düzenlemesi yapılmıştır. Avluda mevcut tavan döşemesi sökülerek yerine, restitüsyon verileri doğrultusunda tonoz yapılmış ve derzli olarak bırakılmıştır.

Zemin katta güncel kullanım gereği mahal, banyo ve WC olarak dönüştürülmüştür.

1. kat mahali özgün işlevini devam ettirmektedir. 105 ve 106 no.lu banyo mahallerin ulaşımı ve mahremiyeti sağlamak amacıyla hafif bölücü duvar eklenmiştir. Betonarme yapının yıkımının ardından, komşu binanın temel kısmı açığa çıkmış, bu nedenle temel güçlendirme çalışmaları yapılmış ve iki yapı arasına bir bahçe duvarı örülmesi gerekmiştir.

Konut yapısı, özgün işlevini sürdürerek kapsamlı bir onarım sürecine tabi tutulmuştur. Yapıya ilişkin müdahaleler, Koruma Bölge Kurulu'nun kararı doğrultusunda gerçekleştirilmiş olup, uygulamanın genel yaklaşımı, özgün malzeme, yapım tekniği ve mekânsal kurguyu yaşatma yönündeki çabaları olumlu bulunmuştur.

Yapının korunması, yaşatılması ve özgün işlevini sürdürmesi yönünde gösterilen bilinçli yaklaşım, koruma ilkeleri açısından değerli bulunmuştur. Uygulamada gözlemlenen özen, kültürel mirasa sahip çıkma iradesi ve yapıyı işleviyle birlikte günümüze taşıma çabası takdir edilmiştir.

Ayşe ve Seniha MAYDA Köşkü / Arkas Sanat Göztepe

Köprü / Konak

Yapı, uzun yıllar boyunca burada yaşamış olan ve Türkiye'nin ilk kadın ortodontisti olarak bilinen Ayşe Mayda'nın anısına "Ayşe Mayda Köşkü" olarak adlandırılmaktadır. Geniş bir bahçe içinde konumlanan yapı grubu; bir ana bina, iki müstemilat yapısı ve ayrı konumlanan bir seyislik evinden oluşmaktadır. Yerleşim düzeni, dönemin konut hiyerarşisini yansıtır niteliktedir: Ana yapı parsel içinde merkezi ve hâkim bir konumda, müstemilatlar ise hizmet işlevlerini destekleyecek biçimde geri planda konumlanmıştır. Seyislik evi, at ahırlarının yer aldığı hizmet bölümüne yakın tutulmuştur. Bahçe, günlük yaşam ile sosyal kabulleri destekleyen yanı doğal peyzaj düzenine sahiptir. Ağaçlarla

TEK YAPI ÖLÇEĞİNDE
KORUMA UYGULAMALARI
JÜRİ ÖZEL ÖDÜLÜ

gölgelenmiş yürüyüş yolları, çiçek tarhları ve açıklıklar, yapının dış mekânla kurduğu güçlü ilişkiyi ortaya koyar. Giriş aksı bahçeden ana yapıya yönlendirilerek temsil niteliği ön plana çıkarılmıştır.

Ana bina dıştan bakıldığında tuğla hatıllarla oluşturulmuş geometrik cephe düzeni, geleneksel Türk evi saçağı ve çatıda yükselen cihannüma benzeri küçük kule ile karakter kazanır. Bu kule, dönemin yapılarında görülen hakimiyet ve manzara bakışı işlevini yerine getirirken, köşkün katmanlı silüetini de belirginleştirmektedir. Pencere ve kapı açıklıkları taş sövelerle sınırlandırılmış; ahşap kepenkler özgün malzeme karakterini korumaktadır.

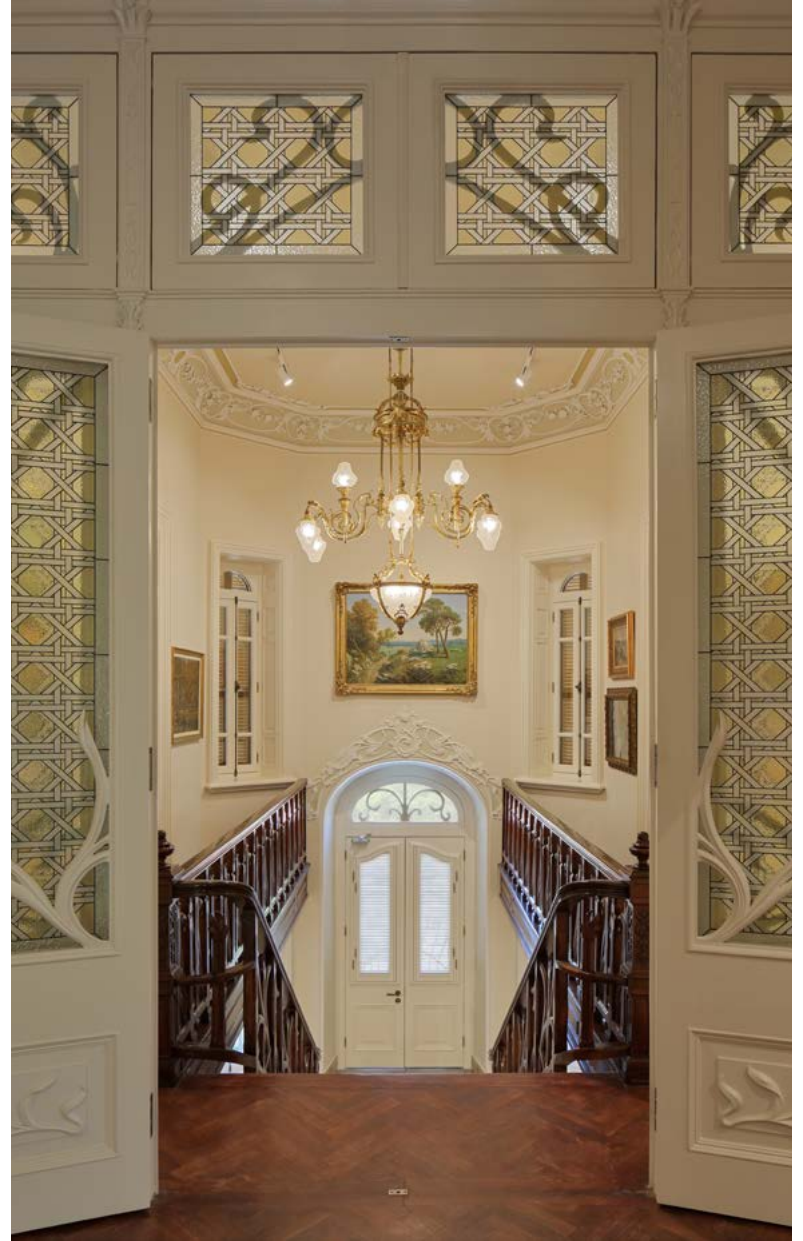

Yapı Sahibi: Lucien ARKAS
Proje Müellifi: Seda ÖZEN BİLGİLİ
Yüklenici: Korhan ÇERÇİ

Plan kurgusu, merkezde geniş bir sofa etrafında odaların dizilmesi esasına dayanır. Alt katta servis ve destek birimleri, üst katta ise günlük yaşam mekânları yer alır. Ahşap merdivenler, tavan kaplamaları ve sabit doğramalar nitelikli el işçiliği göstermektedir.

İç mekânda Art Nouveau etkisi belirgindir. Ahşap ve metal aksam üzerinde tekrarlanan geniş kıvrımlı bitkisel süslemeler, merdiven korkuluklarından kapı-pencere doğramalarına kadar uzanan bütüncül bir bezeme dili oluşturur. Bu estetik anlayış, İzmir konut mirasında nadir görülen bir örnek teşkil etmektedir. Pencerelerden bahçeye açılan iç-dış mekân ilişkisi, yaşam alanlarını çevreyle kesintisiz biçimde buluşturur.

1920'lerin sonunda köşk eğitim yapısı olarak kullanılmak üzere kiralanmış;1922'de Göztepe İtalyan Mektebi,1938'de Devrim Ortaokulu olarak hizmet vermiştir.Ayşe Mayda, eğitimi tamamlayıp 1950 yılında İzmir'e döndüğünde aile yeniden bu yapıda yaşamaya başlamıştır.

Arka kısımdaki müştemilatlar, hizmet personeli kullanımına göre tasarlanmış olup, yapı grubunun konut yaşam döngüsünü tamamlayan bir işleve sahiptir. Seyislik evi ve ahır düzeni ise, yapının inşa döneminde atlı ulaşım kültürünün sosyal hayat içindeki önemine işaret eder.

Yapı grubu, 1. grup korunması gerekli kültür varlığı olarak tescillenmiştir. Tescilli ana yapı ve iki müştemilatın yanında seyislik evi tescilsizdir.

2016 yılında yürütülen çalışmalar sırasında hayatta olan Ayşe Mayda'nın sözlü tarih aktarımına göre; köşk, II. Abdülhamid dönemi İzmir Valisi Kıbrıslı Mehmet Kâmil Paşa tarafından oğlu Sait Paşa için yaptırılmıştır ve yapının mimarı olarak Raymond C. Péré ismi anılmaktadır. 1923 yılında yapı, Ayşe Mayda'nın babası incir tüccarı Salih Ağa tarafından satın alınmıştır.

Ayşe ve Seniha Mayda Köşkü'nün kültür-sanat işlevine uyarlanması sırasında, özgün mimari karakter ve tarihsel kimlik yüksek duyarlılıkla korunmuştur. Yeni kullanımın gerektirdiği müdahaleler minimum ölçekte tutulmuş, geri dönüşebilirlik, ayrışabilirlik ilkeleri doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Ayrıca yapı hafızasını belgelemek üzere yürütülen sözlü tarih çalışması, kültürel mirasın maddi olmayan değerlerinin yaşatılması açısından örnek teşkil etmektedir. Bu yaklaşım Jüri Özel Ödülü ile onurlandırılmıştır.

"Bir ucu Basmâne'deki Altınpark'tan başlayan sırt sırta ya da yüz yüze gelmiş birçok adlı adsız, ünlü ünsüz yokuşlar gide gide en sonunda Kale'ye varırdı. Her yokuşun karşılıklı geçmiş zaman evleriyle kendine has bir yola bir geçit vermişliği vardı. Sakız evlerinin tahta kafesli cumbaları kimi evlerde sıkı sıkıya kapalı olur, hayatlıkları ve bahçeye açılan mermer taşlıkları gölgelendirirdi. Bütün o evlerin bir mendilden birazcık büyük bahçelerinde mutlaka bir ya da birkaç yemiş ağacı olurdu ve bunlar genelde hem gölgesi bol, hem de büyük yapraklı incirlerle sarı piç erik ağaçlarıydı. Her yokuş hanımının çiçek beğenisi çok farklıydı, yine de karanfil, yasemin, hanımeli, akşamsefası baş tacı edilen çiçeklerdi; saksılı olanları her sabah pencerelerin kafes önlerine konur, dikkatle suları verilir ve güneşi az buçuk da olsa almasına (ikide bir saksının yerini değiştirerek) yardımcı olurlardı. Yokuşlar dik olmasına diktiler; gelin görün ki, (insana şimdi şimdi yabancı gelen) çok sık, çıkanı da dinlendirip yorgunluğunu aldırان düzlüklere erişir; kısa ya da pek de uzun sayılamayacak aralarla (suları gür ve soğuk) bir dizi sokak çeşmelerinden (semtine göre) ya Osmanağa'ya Şaşal suları akardı. Terini dışına vuran Menemen testilerinde dinlendirilen bu sular her zaman şeker şerbet sulardı."

TARIK DURSUN K. (1931-2015)

Kaş Kaş Üstüne Taş Taş Üstüne, Yokuş Ben Seni Çıkarım, s.99

Tarihi Çevre
ve Kültür
Varlıklarını
Koruma Dalı
Katkı Ödülü

Tarihi Çevre ve Kùltür Varlıklarını Koruma Dalında Katkı Ödùlü

Bu ödùl; İzmir'in yerel bağlamıyla ilişkili yazılı ve görsel çalışmalar aracılığı ile tarihi çevre ve kùltür varlıklarını koruma konusunu somut bir ürün ile gündeme getiren, kamuoyunda bir tartışma zemini yaratan, ufuk açan ve bunların tümünü bir arada sağlayan çalışmalar toplamına verilir.

Lisans, Yüksek Lisans, Doktora ve Bitirme Tezleri ile makale, bildiri kitabı, bildiri CD. si vb. akademik çalışmalar ile kurgusal çalışmalar (roman, öykü, film, dizi vb) ödùle aday olamaz.

Daha önce aynı içerikte ve temada başvuru yapmış ve değeriendirilmiş çalışmalarla başvuruda bulunulamaz.

Değeriendirme Ölçütleri:

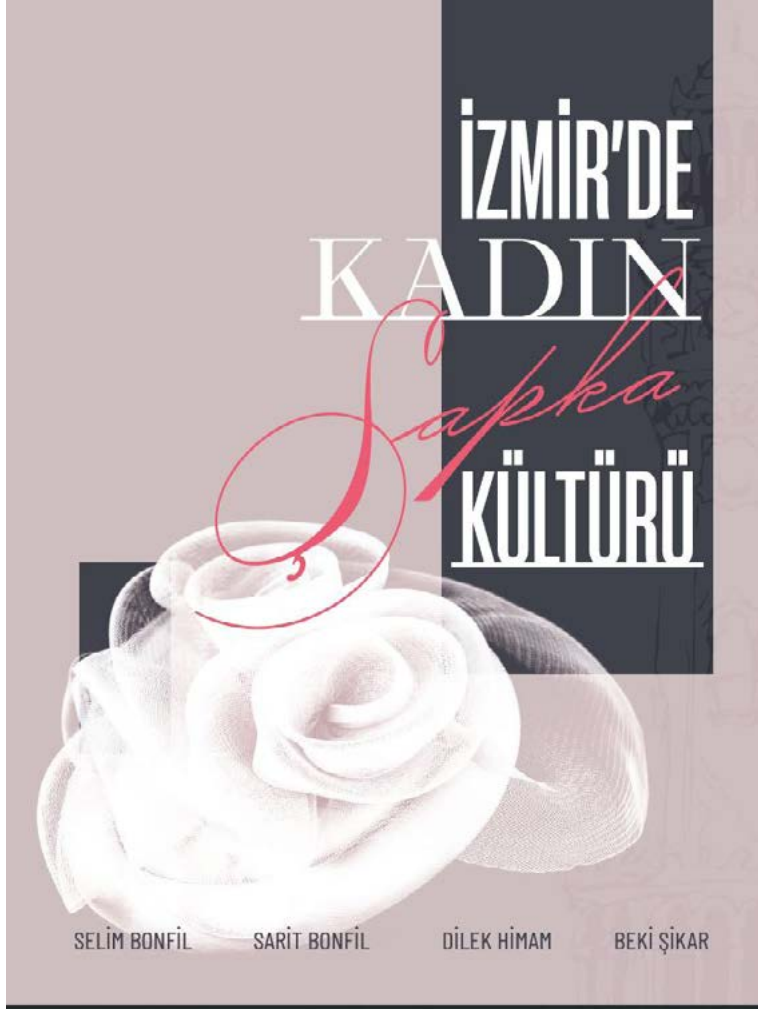
Başvuruya konu olan eserin;

- A. Kentin tarihine, tarihi çevresine ve kùltür varlıklarının korunmasına ilişkin nitelikli belge değeri sağlaması,*
- B. Kent tarihine yönelik yeni ve güvenilir bilgi sunması,*
- C. Etik-bilimsel yöntemlerin kullanılarak oluşturulmuş güvenilir bir kaynak niteliği taşıması,*
- D. İçinde sunulan bilgi ve görüşlere temel teşkil eden kaynakların verilmiş olması,*
- E. İçerik, amaç, tema, görsel işitsel ve yazınsal ifadeler kapsamında ilişkisel bütünlük taşıması,*
- F. Hedef kitleye ulaşmış olması beklenmektedir.*

İZMİR'DE KADIN ŞAPKA KÜLTÜRÜ

(Sergi, Katalog, Film)

Selim Bonfil, Sarit Bonfil, Dilek Himam, Beki Şıkar

Atatürk'ün en önemli çağdaşlaşma hamlelerinden biri olan şapka devrimine İzmir'de yaşayan kadın şapka ustalarının katkısı ile kullandıkları atölyelerin mekânsal referanslarına yerveren "İzmir'de Kadın Şapka Kültürü" sergi, katalog ve filminden oluşan çalışma; Cumhuriyet'in erken döneminde biçimlenen şapka devriminin kadınlar üzerinden İzmir'deki pratiğini, yalnızca bir giyim unsuru olarak değil, aynı zamanda kimlik, temsil ve kamusal görünürlük aracı olarak ele almaktadır.

Çalışma kapsamında, İzmir'de üretim yapan Rum, Yahudi ve Müslüman kadın şapka ustalarının hikâyeleri sözlü tarih yöntemiyle belgelenmiş; atölyelerin kentsel dağılımı, Kemeraltı ve çevresindeki ticari dokuyla kurdukları ilişki üzerinden mekânsal olarak haritalandırılmıştır. Böylece, çok kültürlü bir üretim ağının kente kattığı sosyal ve ekonomik dinamizm, kent belleği bağlamında yeniden yorumlanmıştır.

Flora Moussatchi - Ariel Şaul, 1934
(Katy Bernard Beresi kızıyla)

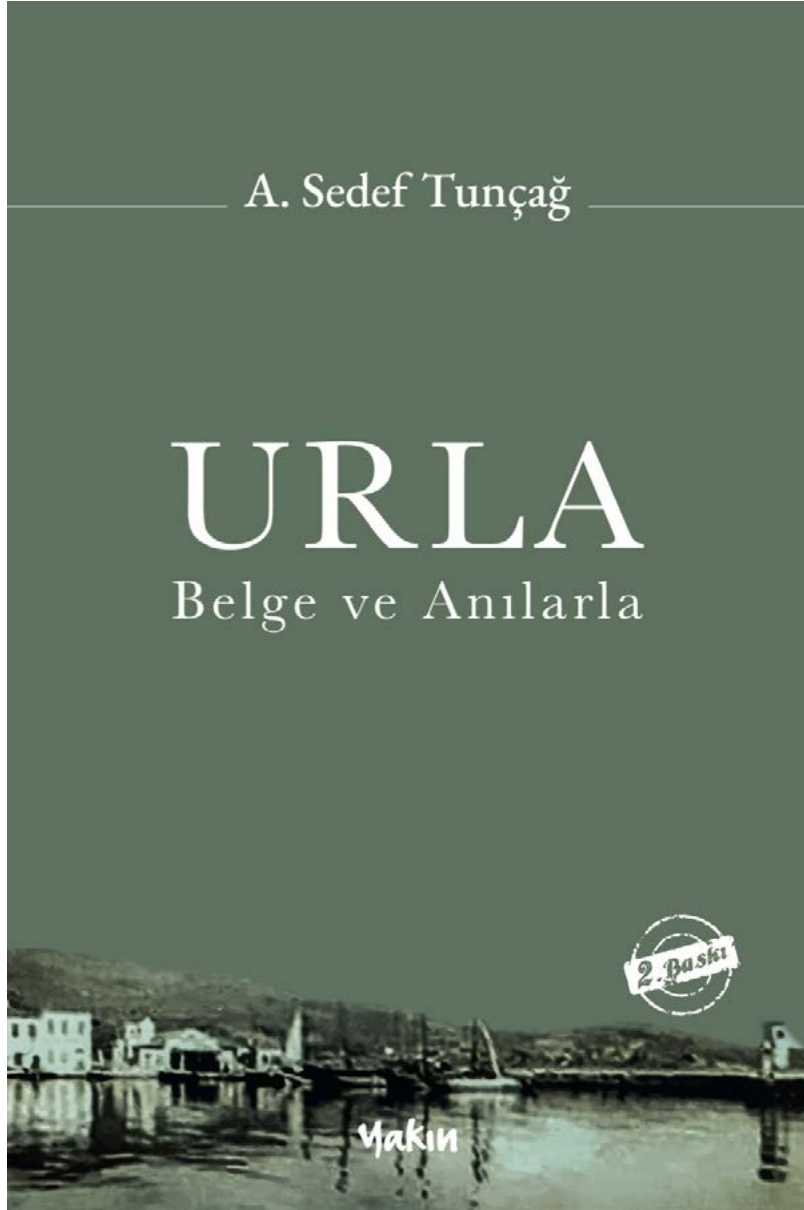
Sergi ve katalog, arşiv fotoğrafları, aile koleksiyonları, döneme ait şapka örnekleri ve ustaların üretim tekniklerine dair belgeler ile somut kültürel miras öğelerini; film ise şapka ustalarının tanıklıkları ve yaşam deneyimlerini maddi olmayan miras boyutuyla bir araya getirmektedir. Bu bütüncül yaklaşım, İzmir kadınının şehirle kurduğu modern ilişkiyi ve değişen toplumsal normları, zarif ama güçlü bir ifade alanı olarak ortaya koymaktadır.

Atatürk'ün çağdaşlaşma hamlelerinden biri olan şapka devriminin İzmir'deki kadın emeği üzerinden belgelenmesi ve kentin çok kültürlü yapısının özgün bir araştırmayla görünür kılınması yönündeki aktarımlarıyla övgüye değer bulunmuştur.

URLA BELGE VE ANILARLA (Kitap)

Sedef Tunçağ

Eser, Urla'nın yerel tarihi ve kültürel kimliğini kapsayan anılara yer vererek Urla'nın somut olmayan kültür mirası adına önemli bir belge özelliği taşımaktadır.

Yazarın, resmi tarih anlatılarının dışındaki insan deneyimleriyle zenginleştirilmiş güçlü anlatım dili sağlamış olması eserin, okuyucu kitlesini genişletmesi ve bu vesileyle koruma bilincinin desteklenmesinde önemli bir rol oynamıştır.

Halkın sesi, gündelik yaşam pratikleri ve zaman içinde dönüşen sosyal yapı, resmi belgelerde görünmeyen yönleriyle aktarılmış; böylece Urla'nın geçmişten günümüze uzanan kimliğine dair kapsamlı ve özgün bir perspektif sunulmuştur.

Kent belleğinin korunmasına yaptığı katkı, ortaya koyduğu yeni ve güvenilir yerel tarih bilgileri ile içerik, amaç, tema, görsel işitsel ve yazınsal ifadeler bakımından dikkat çekici bulunarak takdir edilmiştir.

Kent belleğinin korunmasına yaptığı katkı, ortaya koyduğu yeni ve güvenilir yerel tarih bilgileri ile içerik, amaç, tema, görsel işitsel ve yazınsal ifadeler bakımından dikkat çekici bulunarak takdir edilmiştir.

GİRİT'TEN URLA'YA: MÜBADİL UYAL AİLESİNİN ÖYKÜSÜ (Kitap) Nesrin Uyal Ortan

Hayatları Girit'te başlayan; Urla'da devam eden; yeni vatanlara şairlere, ressamlara, yazarlara ilham veren "Gülcemal" Gemisi ile gelen mübadil bir ailenin asırlık gerçek öyküsünü konu alan eser, Urla özelinde Uyal ailesinin yaşamı üzerinden bir kasabanın geçmişten bugüne yaşadığı değişimi anlatmaktadır.

Eser; Uyal Ailesi'nin hikâyesi üzerinden Urla'nın bir kasaba kimliğinden bugünün değişen sosyo-kültürel yapısına uzanan dönüşümüne şahitlik etmemizi sağlamaktadır. Özellikle az bilinen ev içinde dile gelen daha çok kadınların gözünden aktarılan bilgilerle içiçe geçen kuşaklar arası hikâyeler sunmaktadır.

Uyal Ailesi, aile dostları ile.
Kipalan Zeytinlik, 1945

Uyal Ailesi ve arkadaşları. Kipalan Zeytinlik.
Nesrin Uyal, Nesrin Ortan, Nermin Ortan, Nermin Uyal.
Nesrin Uyal, 2017

Nesrin - Kemal Ortan düğünü. 1962

Nermin - Kemal Atay düğün töreni ve aile fotoğrafı. 1965

Muharrem Atay ve Hüseyin Zeren. Girit, 1923

Geçmiş ile bugünü, kişisel bellek ile toplumsal hafızayı ustalıkla harmanlayarak özgün bir katkı sunan eser övgüye değer bulunmuştur.

"Bir çocuk için bundan daha renkli bir yaşam olamazdı. Düşünün bir kere, cumbanın önünde açılan mavi deniz, körfezi çevreleyen ve akşamları gökkuşağının olanca rengine bürünen kat kat dağlar, tepeler; önümüzde durmadan balyalar, çuvallar yüklenen vapurlar, mavnalar, kayıklar ve en hoşu, rıhtım boyunca uzanan ak mermer şeridin biraz berisinde atlı tramvaylar, renk renk arabalar, kırmızı, mavi, yeşil, açık ya da perdeli ve içinde bebek gibi oturan insanlar, bir iki basamakla inenler binenler.

.....Akşam üstleri, İzmir'in o yakıcı güneşi battıktan epey sonra, serinlik basınca herkes evinin önüne çıkardı, iskemleler dizilir, soğuk limonatalar içilirdi, bardacık incirleri, parmak üzümleri yenirdi.

.....Kış gelmişti, deniz rıhtımdan yukarı tramvay hattına kadar çıkıyor, zehir gibi poyrazlar esiyordu. Tramvayların muşamba perdeleri sımsıkı kapanmıştı. Sırtlarına inen dağ gibi dalgaların altında atlar sendeliyor, kimi zaman kayıp düşüyorlardı. O zaman yüreğim parçalanıyor, burnum pencereye dayalı ağlıyordum uzun uzun. O korkunç havalarda motorlar, mavnalar rıhtıma çarpıyor, Karşıyaka vapuru ceviz kabuğu gibi sallanıyordu koyda gidip gelirken."

*AZRA ERHAT (1915-1982)
En Hakiki Mürşit, Cem Yayınevi, İstanbul, Mayıs 1996*

Tarihine
Sahip Çıkan
Eğitim
Projelerinin
Onurlandırılması

Tarihine Sahip Çıkan Eğitim Projelerinin Onurlandırılması

İlkokul, ortaokul ve lise düzeyinde hazırlanmış öğrenci çalışmaları bu kategoride değerlendirilir. Teşekkür Belgesi ilgili okuldan çalışmaya katılan tüm öğrencilere ve proje yöneticilerine verilir.

Çocuk ve gençlerin tarihi mirasa ve çevreye duyarlılıklarını geliştirmek, bir koruma kültürü oluşturmak ve yaygınlaştırmak amacıyla bağlı bulundukları eğitim kurumu önderliğinde gerçekleştirdikleri çalışmaları onurlandırmak temel hedeftir. Bu kategoride, İzmir'in tarihi değerlerine yönelik resim, heykel, fotoğraf, maket ürünlerini içeren sergi, okul dergisi, belgesel, araştırma, drama, dans, şiir etkinlikleri v.b. yazılı ve görsel ürünler, değerlendirilir. Çalışmaların öğrencilerin eğitim basamağına uygun yaratıcı bir üretim biçimini yansıtması, yeniden başvurularda tekrara düşülmemesi beklenmektedir. Öğrencilerin tarihi değerlere, tarihi çevre ve koruma kültürüne yönelik kazanımları, değerlendirmede göz önünde bulundurulacak temel ölçüttür.

Koruma bilinci taşıyan diğer çalışmalara ödül töreni sırasında katılım belgesi takdim edilecektir.

Değerlendirme Ölçütleri:

- A. *Koruma bilincini geliştirmesi,*
- B. *Yerel-mekânsal tarihi konu edinmesi,*
- C. *Yerel-kültürel mirasın araştırılmasını özendirecek motivasyon sağlaması,*
- D. *Öğrencilerin aktif katılımcı olması,*
- E. *Tekrara düşmeyen, yaratıcı / yenilikçi projelerin üretilmesi.*

Seçici Kurul, çocuk ve gençlerin kültürel mirasa ve çevreye duyarlılıklarını geliştirmek, bir koruma kültürü oluşturmak ve yaygınlaştırmak amacıyla, bağlı bulundukları eğitim kurumu önderliğinde gerçekleştirdikleri birbirinden farklı ve çeşitteki konularda üretim yapılmış olmasını; genç kuşakların kültürel mirasa göstermiş olduğu ilginin çok değerli olduğunu dile getirerek, bu kategorinin önemine vurgu yapmış ve tümünü kutlayarak değerlendirmiştir.

Konak Cumhuriyet Nevvar Salih İşgören Mesleki Teknik ve Anadolu Lisesi

(Seçici Kurul tarafından
"ÖZEL TEŞEKKÜR"
ile onurlandırılmıştır)

"TÜBİTAK 4004 Kültürel Miras Ve Arkeoloji Işığında Mesleki Eğitimde İllüstrasyon Uygulamaları"

Fotoğraf ve Görseller: Okul Arşivi

Okul Müdürü: Özer Toykar

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler:

Esin Dalkılıç, Sibel İnaç, Yasin Dirin, Gönül Yılmaz, Nilgün Işıkgün, Meltem Balyos, Nur Karadibak, Derya Akıncı, Emre Güngör, Bayram Eyüp Ertürk, Korkut Ünal

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler:

Deniz Aslan, İdasu Akgün, Laçın Yaman, Beyza Barış, Adem Yıldız, Ecrin Metin, Yusuf İsmet Özbay, Hatice Naz Zaralioğlu, Havva Gül Pilgir, Neyir Yılmaz, Elif Su Şeker, Cansu Kara, Ömer Faruk Kızılaslan, Nisanur Şimşek, Emin Can Durmaz, Tuğçe Akçit, Süleyman Azim Güngör, Selman Karakaya, Nisanur Acar, Arda Onur, İlkim Uludağ, Sezen Öncü, Alima Gurbanova, Kübra Kaplan

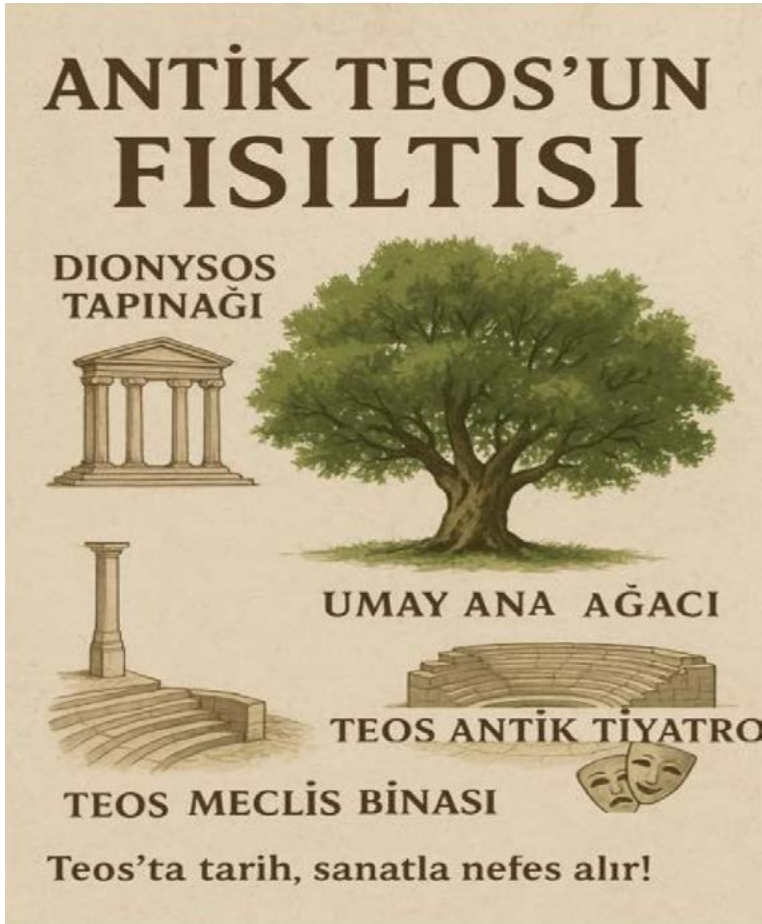
Bu projede İzmir ili merkezindeki Mesleki ve Teknik Anadolu Liseleri Grafik ve Fotoğraf alanı öğrencilerinin İzmir şehrinde bulunan kültürel, arkeolojik ve doğal miras alanlarını tanıyarak farkındalıklarını arttırmaları, kültürel ve doğal miras alanlarını eğitim amacıyla kullanarak elde ettikleri deneyim ve bilgileri illüstrasyon çalışmalarıyla ürüne dönüştürmeleri amaçlanmıştır.

Proje kapsamında İzmir il sınırları içerisinde tarihi ve doğal geçmişi açısından önemli özellikler barındıran Pergamon antik kenti ve Asklepion, Klazomenai antik kenti, Urla İlçesi ve Zeytin Rotası, Yeşilova höyüğü, Smyrna Agorası, Belkahve Ata Anı Evi, Homeros Vadisi, Tarihi Kemeraltı Çarşısı ve Kızlarağası Hanı'nda etkinlikler gerçekleştirilmiştir.

Öğrenciler, öğretmenler eşliğinde arkeolojik mekânlarda çalışmalar, botanik ve doğa incelemeleri, kültürel ve bilimsel saha çalışmaları, parşömen yapımı, halı dokuma, kilden tasarım gibi etkinliklerle, yaparak yaşayarak anlamlı öğrenmeler gerçekleştirmişlerdir.

Bahçeşehir Koleji Güzelbahçe Kampüsü "Antik Teos'un Fısıltısı"

(Seçici Kurul tarafından
"ÖZEL TEŞEKKÜR"
ile onurlandırılmıştır)

Okul Müdürü: Zerrin Altunkaya Saygılı

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Pervin Ünlü
Gürçay, Burcu Kar, Hicran Arısoy, Neslihan Çelik

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Deniz Erden, Bulut
Kurşuncu, Duru Gülcan, Demir Topçu, Ada Artar, Ali Burak
Özkumova, Kuzey Tekin

Bu proje ile İzmir Sığacık'ta on iki İyon şehrinden biri olan TEOS Antik Kenti'nin çocukların gözüyle tanıtılması amaçlanmıştır.

Öğrenciler gezdikleri tarihi mekânları Chatter Pıx Kids programıyla seslendirmiş ve yapay zekâ uygulamasından destek alarak hazırladıkları afişle teknolojiyi kültürel mirasın tanıtılmasında kullanmışlardır. Tüm bu çalışmalarını video haline getirerek arkadaşlarına izletmişlerdir.

Özel Mavişehir Sınav Anadolu Lisesi

"Geçmişin İzleri: Sazak Köyü'nün Mübadele Hafızası Projesi"

(Seçici Kurul tarafından
"ÖZEL TEŞEKKÜR"
ile onurlandırılmıştır)

Okul Müdürü: Selcen Sucu

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Fuat Ceylanbaş,
Emine İlgez

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: M.Akın Cağaloğlu,
İpek İspir, Ada Doruk

Projenin temel amacı; Lozan Antlaşması'na bağlı olarak gerçekleştirilen Türk-Yunan nüfus mübadelesinin İzmir ili ve özellikle Sazak Köyü'nde yarattığı sosyolojik ve kültürel etkilerin araştırılması, bu etkilerin günümüzdeki yansımalarının belirlenmesi ile öğrencilerin mübadele süreçlerine ilişkin farkındalık düzeylerinin incelenmesi ve tarihsel olayın genç nesiller üzerindeki algısının değerlendirilmesidir.

Öğrenciler tarafından hazırlanan ve 15 sorudan oluşan "Farkındalık Anketi" kullanılmıştır. Öğrencilerin mübadele süreçleri, İzmir'in bu süreçteki rolü, tarihi alanların korunması ve mübadele köyleri gibi konularda genel bilgi eksikliği yaşadığı tespit edilmiş, farkındalık düzeylerinin sınıf seviyelerine göre değişiklik gösterdiği belirlenmiştir.

Öğrenciler, Sazak Köyü'nün mübadele öncesi ve sonrası dönüşümüne dair bireysel gözlemleri ve toplumsal hafızaya ilişkin bilgileri sözlü tarih görüşmeleri yoluyla elde etmiştir. Araştırma kapsamında yerli halktan Serpil Çetinkaya ile röportaj gerçekleştirilmiştir.

Mübadele tarihi üzerine Dokuz Eylül Üniversitesi Dr. Öğretim Üyesi Ahmet Mehmetefendioğlu'nun katılımıyla okullarında düzenlenen bilgilendirme toplantısı ve yapılan röportaj, sürecin ulusal ve uluslararası boyutlarının derinlemesine analiz edilmesine olanak tanımıştır.

Fotoğraf ve Görseller: Okul Arşivi

Ted Aliaga Koleji Vakfı Özel Ortaokulu

"Çömlekten Evrensele İzmir'in Yankısı: Kültürel Mirasın Yolculuğu"

(Seçici Kurul tarafından
"ÖZEL TEŞEKKÜR"
ile onurlandırılmıştır)

"ÇÖMLEKTEN EVRENSELE İZMİR'İN
YANKISI:KÜLTÜREL MİRASIN
YOLCULUĞU "

PROJEYİ HAZIRLAYAN ÖĞRENCİLER:KEREM MANGALOĞLU
SELİN ÖZBUDUR
DANIŞMAN ÖĞRETMEN:DERYA SARIKAYA

Okul Müdürü: Serkan Beceren

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Derya Sankaya

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Kerem Mangaloğlu,
Selin Özbudur

UNESCO tarafından "Yaşayan İnsan Hazinesi" unvanıyla onurlandırılan ve dünya çapında birçok ödüle layık görülen İzmirli usta Ahmet Taşhomcu, geleneksel çömlekçiliği evrensel bir sanat diline dönüştürmeyi başarmış ender isimlerden biridir. Onun ellerinde şekillenen "çömlekten gramofon" fikri, hem kültürel mirasa duyulan saygının hem de yaratıcılığın en çarpıcı örneklerinden birini ortaya koymuştur. İşte bu proje, Ahmet Taşhomcu'nun yarattığı bu ilham verici yolculuktan yola çıkılarak tasarlanmıştır.

Çömlekten gramofona uzanan bu özgün hikâyeyi bir çıkış noktası olarak ele alarak, gençlerin kültürel mirasa dokunmalarını, geleneksel bir zanaatı çağdaş fikirlerle harmanlamalarını ve geleceğe yeni yorumlar katmalarını hedeflenmiştir.

Bu kapsamda gerçekleştirilen sözlü tarih çalışmalarıyla öğrenciler ustanın yaşam öyküsünü ve üretim anlayışını birinci elden dinlemiş; atölyelerde toprağa şekil vererek kendi eserlerini üretmiş; sürecin her aşaması fotoğraflarla belgelenmiş ve ortaya çıkan ürünlerden bir sergi oluşturulmuştur.

Fotoğraf ve Görseller: Okul Arşivi

Güzelbahçe Özel Kent Ortaokulu

"Kentin Karıncaları Hoşgörünün Başkenti İzmir"

Okul Müdürü: Ezgi Altun

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler:

Funda Özbağış

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Ela Güngör, Mira Bukova, Aylin Gürleyen, Demir Badur, Bade Tekyazman, Duygu Eryörük, Yaz Hayret, Kumsal Cabaz, Mukaddes Ece Er, Rüzgar Özfirat

Öğrenciler, proje kapsamında İzmir'deki Müslüman, Hristiyan ve Musevi topluluklarının izlerini süren bir rota oluşturmuş ve bu yapılar üzerinden dini hoşgörü, birlikte yaşama kültürü ve toplumsal barış temaları işlenmiştir.

"Camiler, kiliseler ve sinagoglar... Hepsi bir arada, yan yana. Bu sadece bir manzara değil; birlikte yaşamının, farklı inançlara saygı duymanın ve hoşgörünün somut bir göstergesi. Biz de bu yapıları merkeze alarak bir gezi rotası oluşturduk. Rotamızda hem bu mekânların tarihini, mimari özelliklerini öğrendik hem de bu yerlerin insanlar için ne anlam ifade ettiğini keşfetmeye çalıştık."

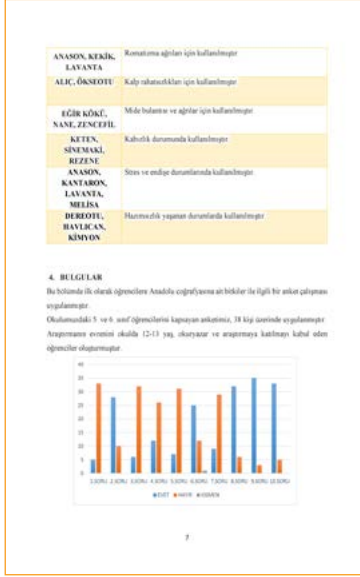
İzmir'de yüzyıllardır yan yana var olan camii, kilise ve sinagog yapılarının maketlerini tasarlayarak hem el becerilerini geliştirmiş hem de bu kutsal mekânların mimari özelliklerini daha iyi kavramışlardır. Gerçeğe uygunluk ve detaylara dikkat ederek çalışmış; kubbeler, haçlar, minareler, vitray pencereler gibi ayırt edici unsurları karton, mukavva, renkli kâğıt, plastik çubuklar, küçük dekoratif malzemeler gibi çeşitli araçlar kullanarak inşa etmişlerdir.

Fotoğraf ve Görseller: Okul Arşivi

İtü Geliştirme Vakfı Özel İzmir Ortaokulu

"Antik Ege'den Günümüze: Şifalı Bitkilerin İzinde"

Okul Müdürü: Aşlı Akı

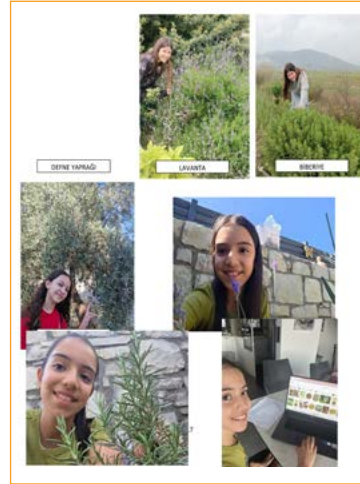
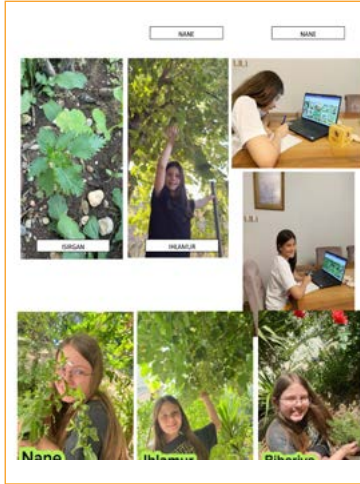
Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Pınar Öngel, Ebru Özümüt

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Esila Su Budak, Beliz Bade Tunçel, Zeynep Deniz Çatak, Deniz Yeşilçubuk, Nisan Erim, Alisa Megus, Beren Tavşanlı

Öğrenciler, son zamanlarda ön planda olan yapay zekâ aracı Wombo ile topraklarımızda yetişen ve birçok medeniyette sağlık amaçlı kullanılan bitkileri konu edinen bir proje hazırlamışlardır. Proje: Araştırma, inceleme, yazılı ve görsel materyal üretme, edinilen bilgileri projeye aktarma aşamalarından oluşmaktadır.

Ege'de ön plana çıkmış ve tıbbi amaçla kullanılmış bitkiler hakkında araştırma yapılmış, daha sonra bu konu hakkındaki akademik makaleler okunmuştur. Öğrencilerin farkındalık düzeylerinin değerlendirilmesi için Anadolu coğrafyasına ait bitkiler ile ilgili bir anket çalışması uygulanmıştır.

Öğrenciler, Toprak Ana'dan yola çıkarak günümüz dünyasına uzanan bitki efsanelerinden ilham almış ve yaratıcı bir hikaye oluşturmuştur. Yapay zeka aracı sayesinde, coğrafya ve tarihi bir arada sunan hikayede kurulan cümleler "metinden görsele çevirme" özelliği kullanılarak öğrenciler tarafından eğlenceli bir çalışma ortaya çıkarılmıştır.

Özel Mavişehir Sınav Anadolu Lisesi

“Ege Bölgesi Geleneksel Dokuma Ustalarına Örnek: NUREFŞAN YAYKAL”

Okul Müdürü: Selcen Sucu

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler:

Ali İhsan Ünal, Emine İlgez

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Minel Çelikkol,

Ceylin Gevrek, Derin Gönül

Bu çalışmanın temel amacı, Ege Bölgesi'ne özgü coğrafi işaretli dokuma ürünlerinin tanıtılması, öğrencilerin bu değerli kültürel mirasa yönelik farkındalık düzeylerinin incelenmesi, özellikle Tire Beledi dokuması ile Beledi dokumasının son ustalarından Saim Bayrı'nın torunu bu sanatın 5. kuşak temsilcisi genç dokuma ustası Nurefşan Yaykal'ın tanıtılması ve çalışmalarının ön plana çıkarılmasıdır.

Öğrencilerin hazırladığı “Ege Bölgesi Geleneksel Dokuma Sanatları Farkındalık Anketi” kullanılarak öğrencilerin Ege Bölgesi'ne özgü geleneksel dokuma sanatlarına yönelik farkındalık düzeyleri ve bu zanaatların korunmasına ilişkin tutumları incelenmiş, bilinirliğinin düşük olduğu, ancak korunmasının önemli görüldüğü sonucuna ulaşılmıştır.

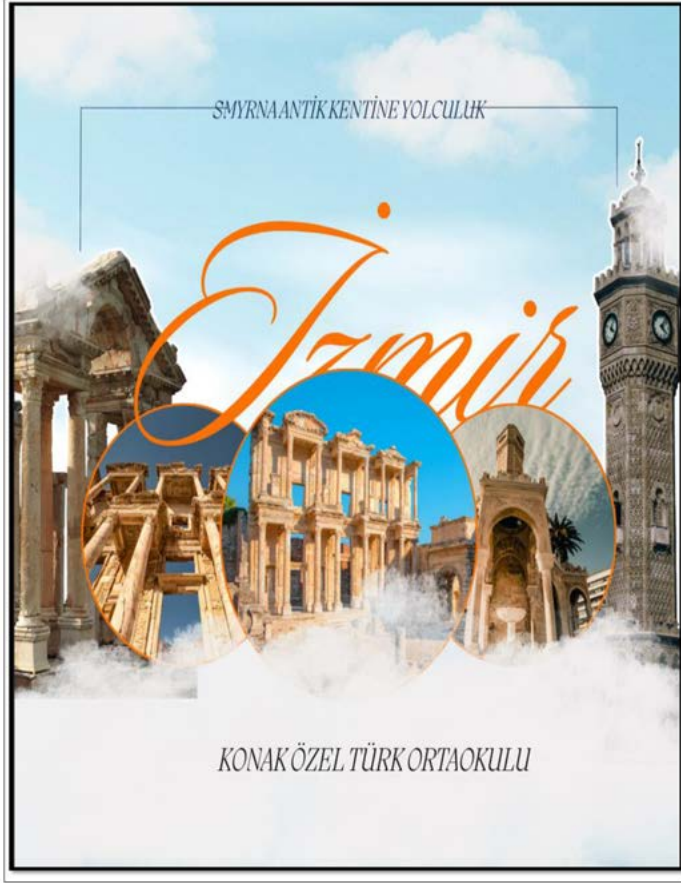
Dokuma ustası Nurefşan Yaykal ile İzmir'in Tire ilçesindeki dokuma atölyesinde görüşme gerçekleştirilmiştir. Öğrencilerin, üç farklı tarihte gerçekleştirdikleri deneyim atölyelerinde; dokuma ustasının geleneksel dokuma tekniklerini günümüze taşıma konusundaki çalışmaları detaylı bir şekilde ele alınmış ve süreç video kaydı ile belgelenmiştir.

Fotoğraf ve Görseller: Okul Arşivi

Konak Özel Türk Ortaokulu

"Smyrna Antik Kentine Yolculuk"

Okul Müdürü: Beste Nihan Kızıldaş

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Esra Haney

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Adasu Aşan, Arın Demir, Ateş Ağacan, Atlas Çakmak, Azra Çankaya, Beril Polatkan, Karan Kabakçı, Selin Söngü, Yağız Mete Kıreker, Çınar Yamandağ, Burak Bilgiç, Umut Demir Karaca

Bu proje, İzmir'in tarihi ve kültürel mirasını yerinde gözlemleyerek tanımayı, öğrencilere tarih bilinci kazandırmayı ve yerel değerlere sahip çıkma sorumluluğunu aşılarmayı amaçlayan bir eğitim etkinliği olarak tasarlanmıştır.

Yerel tarih çalışmaları kapsamında öğrenciler, İzmir'in önemli tarihî alanlarını gezmiş, geçmişin izlerini sürerek yaşadıkları kentin kimliğini yakından tanıma fırsatı bulmuşlardır. Gezi kapsamında; Agora Antik Kenti, Tarihi Asansör, Kızlarağası Hanı, Uşakızade Köşkü, Konak Arkeoloji Müzesi, Cumhuriyet Eğitim Müzesi, Kentimiz İzmir Derneği ziyaret edilmiştir. Sınıf dışında gerçekleştirilen gözlem ve rehberli gezi çalışmalarıyla, öğrenciler görerek, duyarak ve hissederek öğrenme deneyimi yaşamışlardır.

Öğrenciler, gezdikleri mekanlarda etkinlikler yapmışlar, gezi sonrasında bir araya gelip Canva programıyla dijital bir dergi hazırlayarak arkadaşlarıyla paylaşmışlardır.

Övgü Terzibaşioğlu Anadolu Lisesi

"İzmir Tarihinden Bir Kesit: Ekmek Karneli Yıllar"

Okul Müdürü: Serdal Atav

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Gonca Tire

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Ecem Soysal, Meryem Asude Tahtacı, Ekin Zelal Gergerli, Ege Büyükyavaş, Atilla Efe Albayrak, Asya Deniz Alkış, Mustafa Ali Gülbaş, Gülbeyaz Paşaoğlu

Bu çalışmada öğrenciler, İzmir'in köklü gazetelerinden biri olan Yeni Asır gazetesinin 1938 ile 1946 yılları arasında yayınlanmış sayılarını tarayarak, İzmir'de yaşanan ekmek ve ekmek karnesi sorununu incelemişlerdir. Çalışmada yerel yöneticilerin ekmek sorununu halledebilmek amacıyla ürettiği çözümler ve uygulamaları araştırılmış, ekmek karnesiyle ilgili yapılan uygulamalar ve sonuçları irdelenmiştir.

Proje çalışmasına başlarken, bu konu hakkında daha önce yapılmış çalışmalar incelenmiştir. Yayınlanmış kitaplar, makaleler ve akademik tezler okunmuş, internet taraması yapılmıştır. Çalışmanın en ayrıntılı kısmını APIKAM arşivindeki yerel gazetelerden 1939-1946 yılları arasında yayınlanmış olan Yeni Asır gazetesinin gün gün taranarak konu ile ilgili tüm haberlerinin derlenmesi oluşturmuştur. Dönemin Belediye Zabıt Tutanakları ve İzmir Ticaret ve Sanayi Odası yayınları incelenmiştir. O yılları bizzat yaşamış olan 1935 doğumlu Fırıncı Kenan Bekmezci ve 1936 doğumlu ev hanımı Türkan Elgün ile görüşmeler yapılmıştır.

Türkan Elgün ile gerçekleştirilen röportajdan alıntı : "ekmek almak için ekmek karnemizle birlikte fırına gider kuyruğa girerdik, uzun beklemelemlerden sonra simsiyah, çamur gibi, içi alacalı bir ekmek alırdık. O zorla yiyebildiğimiz ekmeği bile istediğimiz kadar değil, ancak verdikleri kadar alabilirdik. Çoğu zaman, fırıncı ile kuyruktakiler, ekmeğin çamur gibi hamur, simsiyah ve tatsız, tuzsuz olmasıyla ilgili kavga ederdi."

Fotoğraf ve Görseller: Okul Arşivi

İzmir Özel Gelişim Koleji

“Toprağın Hafızası: Ustaların Şekillendirdiği Bir Miras- Menemen Çömlekçiliği”

Okul Müdürü: Kerem Özkan

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Hünkar Veysel Kırlangıç

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Ali Deniz Anur, Mıraç Doğan

Öğrenciler bu proje ile İzmir'in ve Anadolu'nun en köklü zanaatlarından bir olan çömlekçiliğin tarihsel sürekliliğini, kültürel önemini ve ekonomik katkısını ortaya koymayı amaçlamıştır.

Proje kapsamında, UNESCO tarafından “Yaşayan İnsan Hazinesi” unvanıyla ödüllendirilen usta Ahmet Taşhomcu başta olmak üzere Menemenli çömlekçilerin bilgi ve becerileri belgelenmiş; geleneksel yöntemlerle modern tasarımların buluştuğu üretim süreçleri işlenmiştir.

Öğrenciler bu çalışmayla Menemen çömleğini yalnızca tarihsel bir zanaat olarak değil, aynı zamanda kültürel hafızayı besleyen, toplumsal bağları güçlendiren, sürdürülebilir kalkınmaya katkı sunan ve İzmir'in kültürel mirasına kalıcı değer katan yaşayan bir unsur olarak ele almaktadır. Bu çalışma sayesinde öğrenciler, hem Menemen çömlekçiliği hakkında derinlemesine bilgi edinmiş hem de atölye çalışmalarlarıyla çömlek yapımını deneyimleme fırsatı bulmuşlardır.

Fotoğraf ve Görseller: Okul Arşivi

Özel Karşıyaka Sınav Koleji Anadolu Lisesi

“Akustik Mirasın İzinde: Def ile Sesin Yolculuğu”

Okul Müdürü: Çağla Adak

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Halil Cibriloğlu,
Emine İlgez

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Mercan Erkan, Eylül Kardaş

Projenin temel amacı, geleneksel müzik enstrümanlarından olan def'in Türk kültüründeki tarihsel, kültürel ve akustik miraslar içerisindeki yeri ile öğrencilerin bu enstrümana yönelik farkındalık düzeylerini incelenmek, geleneksel sanatları yaşatmak, uluslararası tanınırlığa sahip bir def sanatçısı olan Sami Hosseini'yi tanıtarak, bu enstrümana yönelik ilgi ve farkındalığın artırılmasına katkı sağlamaktır.

Öncelikle farkındalık düzeylerinin tespit edilmesi için öğrenciler tarafından hazırlanan “Elle Vurmalı Çalgılar Farkındalık Anketi” kullanılmış, katılımcıların elle vurmalı çalgılara yönelik genel farkındalık düzeylerinin düşük olduğunu ancak bu çalgıların bireysel ve sosyal kazanımlarına dair belirli bir farkındalık bulunduğunu göstermiştir.

Def sanatçısı Sami Hosseini'nin İzmir/Kemeraltı'nda bulunan sanat atölyesi öğrenciler tarafından ziyaret edilmiş, def yapımı ve icra süreci yerinde gözlemlenmiştir. Def sanatçısı, okula davet edilerek enstrümanın tarihsel gelişimi, yapım süreci ve icra teknikleri hakkında bilgilendirici bir sunum yapmıştır. Canlı performans da sergileyen sanatçı, geleneksel müzik kültüründeki ritim ve icra anlayışını öğrencilere doğrudan deneyimleme olanağı sağlamıştır. Sanatçının atölyesinde röportaj yapılmıştır. Sanatçının, def enstrümanını kişisel bir tutkudan, kapsamlı bir eğitim ve kültür aktarım sürecine nasıl dönüştüğü ve bu konulardaki çalışmalarını detaylı bir şekilde ele alınmıştır. Röportajdaki sorular temel alınarak bir podcast yayını hazırlanmıştır.

İytev Yücel Tonguç Koleji Urla

"Yaşayan Anıtlarımız, Gazilerimizle Tarihe Yolculuk"

Okul Müdürü: Emel Üstün

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Nuray Demir Baysal

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Deniz Ali Gülüm, Furkan Ali Dal, Melis Çayır, Rüzgar Lökçetin, Duru Durak

Bu proje, öğrencilerin vatan sevgisi, fedakârlık ve tarih bilinci gibi değerleri içselleştirmelerini sağlamak amacıyla gazilerle yapılan röportajlara odaklanmaktadır. Öğrenciler, hazırladıkları kutlama programını izlemek üzere gazileri okula davet etmiş, gazilerle birebir görüşmeler yaparak onların yaşanmışlıklarını dinleyerek, bu anlatımları kayda almışlardır.

Proje, öğrencilerin hem akademik hem duygusal gelişimlerine katkı sağlamış; tarihî bilinci canlı tutan, örnek bir uygulama olmuştur. Gazilerimizle kurulan bu özel bağ, öğrencilerde kalıcı bir iz bırakmıştır.

Fotoğraf ve Görseller: Okul Arşivi

Uğur Okulları Bornova Kampüsü

"Göğe Uzanan Zaman"

Okul Müdürü: Osman Duman

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Tuba Şahin, Burcu Sertkaya

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Nehir Çam, Bahadır Barış Kahraman, Gökay Ordu, Dolunay Demez, Melek Yıldız, Mehmet Çınar Sütçü

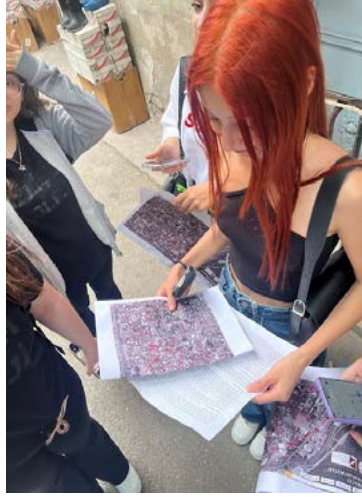
Projenin amacı, İzmir Saat Kulesi'nin tarihi ve kültürel değerini öğrencilere aktarmak ve tarihi eserlerin korunmasının önemine dair farkındalık oluşturmaktır. Öğrencilerde kültürel miras bilinci geliştirilmesi ve gelecek nesillere aktarılması hedeflenmiştir.

Proje 5 adımda hayata geçirilmiştir. Öğrencilere İzmir Saat Kulesi hakkında bilgilendirici sunum ve videolar hazırlanmıştır. Saha gezisi düzenlenmiş, öğrenciler kuleyi yerinde görüp incelemiştir. Broşür hazırlayarak halkı bilgilendirme etkinlikleri yapılmıştır. Saat Kulesi'nin saatinin bakım onarımlarını yapan tek yetkili temsilci Feti Pamukoğlu ile röportaj yapılmıştır. Öğrenciler grup çalışmasıyla tarihi yapının maketini hazırlamışlardır.

Özel Gelişim Anadolu Lisesi

“Kemeraltı’nda Foto Safari Macerası”

Okul Müdürü: Kerem Özkan

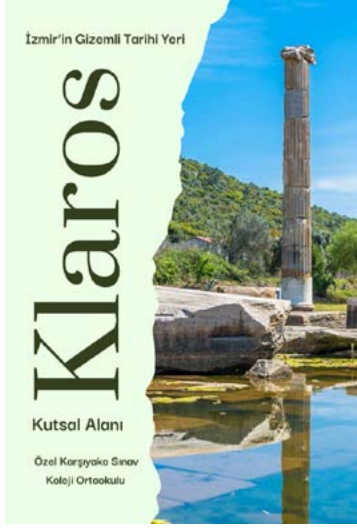
Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Gürhan Candan

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Alp Ceryan, Aras Akantaş, Bade Kapucu, Ceren Eren, Doğa Öztürk, Doruk Aşılıoğlu, Ela Öktem, Ezgi Çetiner, İdil Bekcan, Onur Güven İçöz, Selen Çabuk, Siren Çekçi, Ali Haktan Çetin, Arjen Fırat, Ata Taşkıntuna, Aylin Çöler, Ceyla Kaleli, Çınar Diler, Derin Özkaya, Güney Sönmez, Irmak Tosun, Kıvanç Ali Özsoy, Lidya Kabil, Mersa Tanem Acun, Rüzgar Ündey, Yağız Çağlar, Can Dirim Ceylan, Dila Tuncer, Ecrin Ela Erdem, Efe İlikçi, Eliz Emirler, Karya Kabil, Lena Yalman, Lina Altuncu, Mehmet Gezgin, Mehmet Arslan Çukur, Sarp Sisalan, Uğur Deniz Sedef, Yaren Kılıç, Zehra Çakırlı

Öğrenciler bu projede Tarihi Kemeraltı Çarşısı’nda foto safari çalışması yapmıştır. Önceden hazırlanmış olan haritalar üzerine, bulunması ve fotoğraflarının çekilmesi istenen kültürel ve mimari değerler işaretlenmiştir. Öğrencilerden görev olarak haritada gördükleri yerleri Kemeraltı’nda bularak fotoğraflarını çekmeleri istenmiştir. Ancak grup çalışmasına ve araştırma kültürünün geliştirilmesini teşvik etmek için söz konusu değerlerin isimleri gizli tutulmuş, bu değerlere ilişkin ipucu listesi hazırlanmıştır. Öğrencilerden önce ipuçlarından yararlanarak bu değerlerin neler olduğunu bulmaları istenmiştir. Ardından bu değerleri fotoğraflayarak Kemeraltı’nı keşfetmeleri sağlanmıştır. Okula döndükten sonra öğrenciler çektikleri fotoğrafları kullanarak bir rapor hazırlamışlardır.

Özel Karşıyaka Sınav Koleji Ortaokulu

"İzmir'in Gizemli Tarihi Yeri: Klaros Kutsal Alanı"

Okul Müdürü: Aytürk Turgut

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Burcu Barbaros Işık

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Çınar Yılmaz, Aras Çınar Mikyas, Aras Zunal, Çınar Certel

Öğrenciler, araştırma konusu olarak M.Ö. 13. Yüzyılda kehanet (bilicilik) merkezi olarak görülmüş Klaros Kutsal Alanı'nı çalışmışlardır.

Menderes ilçesine bağlı Klaros Ören yeri ziyaret edilmiştir. Araştırmacı öğrenciler, bu bölgede kazı çalışmalarına katılmış, Doç. Dr. Aras Zunal ile röportaj yapıp tarihi dokuyu yerinde inceleme fırsatı bulmuştur. Bu çalışmalarını dijital dergiye dökerek tarihi alanları tanıma ve tanıtırma amacıyla yola çıkmışlardır.

"Ben 8.sınıf öğrencisi Çınar Certel. Klaros Ören Yeri'nde en çok dikkatimi çeken, taşların üzerine yazılan nasıl o kadar düzgün yazdıklarıydı. Arkadaşlarımla neredeyse her harfi inceledik. Kazı çalışmalarına katılmamıza izin verdiklerinde içim kıpır kıpır oldu. Yalnız beş dakika sonra insanın beli ağıyor. Arkeolog olmak zevkli ama zor da bir meslek doğrusu. Bizim yolumuz biraz uzun sürdü. Öğretmenimiz bir kehanet merkezine gittiğimizi söylediğinde daha önce böyle tarihi bir yer gezmediğim için heyecanım katlandı. Apollon isimli tanrının kehanet merkezi olduğunu öğrendik. Apollon aynı zamanda okçu ve avcı bir tanrıymış. Benim gibi herkesin heyecanlanarak gezeceğine eminim."

Özel Şirinyer Sınav Koleji Anadolu Lisesi

“Hacı Andonyadis Kulesi”

Okul Müdürü: Esra Kenan

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Ufuk Tan
Vatansever, Devran Ataman

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Mehmet Ünak Gezer,
Peyale İlim Kısacık

Öğrenciler, Buca'nın yerel kültür miraslarından Hacı Andonyadis Kulesi'ni ele alarak tarihe saygı bağlamında bir farkındalık yaratmayı amaçlamışlardır.

Eskinin Hacı Andonyadis, şimdinin Kız Kulesi olarak bilinen kuleyi yerinde görüp, bu bölgede fotoğraflar çekip, geçmiş hakkında bilgiler edinmişlerdir. Yıllardır Kız Kulesi olarak bilinen bu kulenin kim tarafından ve ne amaçla oraya yapıldığı konusunda çevre halkı ile görüşüp, bu konuda bilgilendirmek, tanıtımını yapmak amacıyla bir video oluşturmuşlardır.

Özel Karşıyaka Sınav Anadolu Lisesi

"Kızlarağası Hanı"

Okul Müdürü: Çağla Adak

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: İlknur Erken

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Yiğit Ali Gülbahar, Asya Çeker

Projeyi yapan öğrenciler, Kızlarağası Hanı'nı ziyaret etmişler, oradaki esnaflarla görüşmüşler, hanın geçmişi ve günümüzdeki durumuyla ilgili hem bilgi almışlar hem de akademik olan bilgilerini yerinde görerek geçmişle günümüz arasında bağ kurmuşlardır. Kızlarağası Hanı ile ilgili tarihsel araştırma yapan öğrenciler bilgileriyle bir rapor hazırlamışlardır.

İzmir Özel Türk Koleji Bahattin Tatış Kampüsü

“İzmir’in Çok Kültürlü Kimliği: Havra Sokak ve Sinagoglar Üzerinden Kültürel Miras”

Okul Müdürü: Ersoy Filiz

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Senem Başanır

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Ada Özyurtlu, Çağan Sakman, Defne Akın, Ece Vatansever, Erdem Çınar Dikbaş

Bu proje, İzmir'in çok kültürlü kimliğinin en somut göstergelerinden biri olan Havra Sokağı'nı ve çevresindeki sinagogları merkeze alarak yürütülmüştür. Araştırmanın temel çerçevesi, Kemeraltı Çarşısı ve çevresini kapsayan İzmir tarihi kent merkezinin UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'ne alınması süreci ve İzmir Tarihi Liman Kenti Kültür Envanteri içindeki Havra Sokağı sinagoglarının önemi temelinde oluşturulmuştur. Bu kapsamda, sokaktaki somut (sinagoglar, çarşı dokusu, tarihi yapı kompleksleri) ve somut olmayan (gelenekler, gastronomi, sosyal yaşam pratikleri) kültürel miras unsurlarının bütüncül bir şekilde incelenmesi hedeflenmiştir.

Araştırma sürecinde öğrenciler, öncelikle saha çalışmalarını gerçekleştirmiştir. Bu bağlamda, İzmir Yahudi Kültür Mirası Projesi Koordinatörü Nesim Bencoya ile yapılan görüşmeler, Havra Sokağı ve sinagogların tarihî ve güncel işlevlerini anlamak açısından temel veri kaynağı olmuştur. Görüşme, iki aşamada yürütülmüş; öncelikle İki Çeşmelik civarında Çankaya katlı otopark en üst katında Nesim Bencoya ile bir araya gelinmiş, ardından Agora ve Havralar bölgesinde yer alan sinagoglar gezilerek saha gözlemleri gerçekleştirilmiştir.

Özel Uğur Okulları Örnekköy Kampüsü

"Topraktan Kültüre: Menemen Testileri ve Çömlekçilik Geleneği"

Okul Müdürü: Ayçin Bakırcı

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Demet Ekici,
Doğukan Koç

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Hayal Güler, Aybars Oral, Eylül Berber, Yağmur Güler, Metehan Karahan, Esila Narin Argil, Bora Taşçı, Asya Girgin, Esila Hanife Yayla, Azra Nehir Polat, Poyraz Ege İlideniz, İpek Selvi, Mustafa Ayaz Daşdelen, Eftalya Yıldız, Venüs Ellez, Nora Küpüş oğlu, Suat Gökay Yücel, Ozan Akıncı

Proje, Menemen'in zengin çömlekçilik geleneğini tanıtmayı, yerel ustaları desteklemeyi ve kültürel mirası geleceğe taşımayı amaçlamaktadır.

Öğrencilere ilk olarak Antik dönemden Osmanlı'ya kadar testi geleneği ile ilgili bilgi verilmiştir. Çömlekçilik kursuna ziyaret gerçekleştirilmiş, buradaki ziyarette çömlek ustasıyla röportaj yapılmıştır. Zümreler arası işbirliği ile Bilişim Teknolojileri dersinde öğrenciler üç boyutlu yazıcıyla kendilerinin tasarladıkları çömleklerini yapmışlardır. Öğrenciler, çömleklerin fotoğraflarını çekerek yaratıcı yazma çalışmasıyla hikayelerini geleceğe miras bırakmışlardır. Son olarak edindikleri bilgilerden hareketle sunum çalışması yapmış ve arkadaşlarıyla paylaşma imkanı bulmuşlardır.

Uğur Okulları Karşıyaka Şemikler Kampüsü

“Unutulmuş Bir Miras: Foça Kartdere Rum Köyü ve Kule Evleri”

Fotoğraf ve Görseller: Okul Arşivi

Okul Müdürü: Mine Hızlısöylemez

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Ejder Akhanca, Müge Mendirek

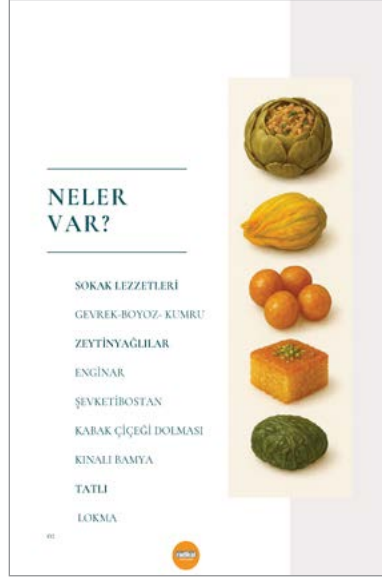
Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Eylül Çalikoğlu, Aslan Türkeli, Arda Üretmen, Deniz Tuna Baknalı, Mira Ötenbülül, Çınar Çomoğlu, Emine Defne Demircioğlu, Çınar Ceylan, Emir Eymen Ayaz, Bade Bilekdemir, Poyraz Yalçın, Yağmur Ersöz, İpek Bozdemir, Emir Yavuz, Kağan Şen, İpek Tuna, Kadir Pehlivanoğlu, Nuray Alin Şehirlioğlu, Arya Batıkan, Rüzgar Emir Sağlam, Rüzgar Zengin, Efe Kadir Akpolat, Şerif Yalçın, Duru Dakak, Ahmet Sığırıcı, Mira Karabağlı, Lina Yüksel, Dila Can, Feyza Kahriman, Ece İleri, Özde İrem Cengiz, Bartu Açık, Mert Ege Karatay, Ceyda Düzbiçer, Ada Doğa Çakal, Azra Eskiköy, Aras Beşsakız, Defne Maya Kandemir, Barlas Gülerer, Alya Derin Şevik, Duru Coşkun, Kayra Alabay, Çağatay Altunoğlu, Poyraz Ege Özgür, Larin Uğurlu

Öğrencilere, kentlilik bilinci kazandırmak ve kaybolmaya yüz tutmuş tarihi mirasımıza sahip çıkma bilinci kazandırmak amacıyla Foça ve Kartdere köyü bağlamında birçok aşamadan oluşan bir proje çalışması yapılmıştır.

Projenin her aşamasında öğrenciler aktif olarak çalışmışlardır. Projeye başlarken öğrencilerin hazır bulunuşluklarını ölçmek amacıyla ilk olarak ön test uygulanmıştır. Daha sonra proje ile ilgili tanıtıcı bilgiler verildikten sonra Yerel Tarih araştırmacısı Sebahattin Karaca'nın "Kadim Foça Mor Kentin Hikayeleri" adlı kitabının ilgili bölümleri okutulmuş ve aynı kişi tarafından Foça ve Kartdere köyü ile ilgili bir konferans verilmiştir. Bir sonraki aşamada öğrencilerle alan çalışması yapmak için Foça'ya bir gezi düzenmiştir. Foça Kartdere'de yer alan Kule evler gezilerek öğrencilerin gördükleriyle ilgili serbest çalışma yapması sağlanmıştır. Kimi öğrenciler hayal güçlerini kullanarak resim çizmiş, kimisi de o dönemde yaşamış insanların yerine kendilerini koyarak yaratıcı yazma çalışması yapmışlardır. Projenin sonunda son test uygulanarak öğrencilerin proje sayesinde elde ettikleri bilgiler ölçülerek projenin sonuçları gözlemlenmiştir.

Özel Konak Radikal Anadolu Lisesi

"Zamanın Sofrası"

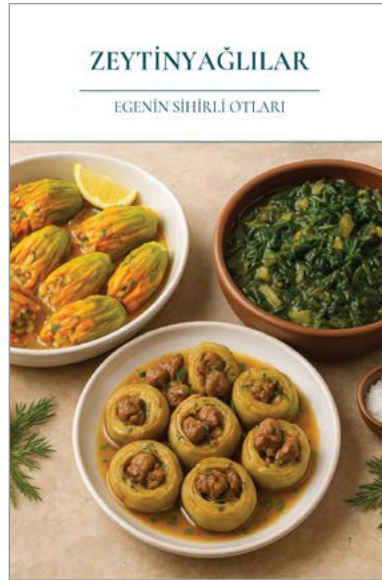
Okul Müdürü: Mutlu Kara

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Fulya Erim

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Sema Yaşar Kaya, Sudem Yıldız

Tarihe Saygı Yerel Koruma Ödülleri" kapsamında yürütülen bu proje, öğrencilerle birlikte İzmir'in tescilli gastronomi mirasını ve yerel lezzetlerini detaylı olarak incelemeyi amaçlamaktadır.

Proje sürecinde, öğrenciler yerel ürünlerin tarihçesi ve kültürel bağlamını araştırmış, üreticilerle görüşmeler gerçekleştirmiş ve çeşitli lezzetler tadılarak değerlendirilmiştir. Elde edilen veriler, raporlama sürecine aktarılmış, tanıtım yazıları ve sunum materyalleri hazırlanarak şehrin gastronomi mirasının görünürlüğünü artırmak amacıyla paylaşılmıştır.

Fotoğraf ve Görseller: Okul Arşivi

İzmir Özel Gelişim Koleji

“Mezar Taşlarında Üç Din, Ortak Dil: İnançlar Arası Semboller ve Mesajlar”

Okul Müdürü: Kerem Özkan

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Filiz Ercan

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Deniz Özbek, Meir Levi

Bu araştırmanın temel amacı, farklı inançlara (Yahudi, Hristiyan, Müslüman) mensup kişilere ait mezar taşları üzerindeki sembollerin anlamlarını ve bu sembollerin bize sunduğu zengin bilgileri ortaya çıkarmaktır.

Öğrenciler bu projeye, mezar taşlarının sadece ölen kişiyi anan birer anıt mı yoksa kişi ve tarih hakkında somut veriler sunan birer tarihi belge mi olduğunu sorgulayarak başlamışlardır. Bu merak, onları "Mezar taşları üzerindeki semboller ne gibi bilgiler sağlar?" ve "Mezar taşları tarihi birer belge midir?" gibi temel soruların yanıtlarını aramaya yöneltmiştir. Bu sorular, projenin ana omurgasını oluşturmuştur.

Proje, İzmir'in farklı mezarlıklarında yapılan kapsamlı bir saha araştırmasıyla yürütülmüştür. Veri toplama süreci, Gürçeşme Yahudi Mezarlığı, Karabağlar Paşaköprü Hristiyan Mezarlığı, Karabağlar Müslüman Mezarlığı ve Uzundere Müslüman Mezarlığı'ndaki mezar taşlarının incelenmesini içermektedir. Öğrenciler, mezar taşları üzerindeki sembollerini detaylı bir şekilde inceleyerek, bu sembollerin ardında yatan anlamları yorumlamaya odaklanmıştır. Sadece saha araştırmasıyla yetinilmeyip, konu hakkında derinlemesine bir literatür taraması yapılmıştır. Mezar taşları üzerine yazılmış yüksek lisans tezleri, sanat tarihi, arkeoloji ve din üzerine kaleme alınmış makale ve kitaplardan faydalanılmıştır. Ayrıca, projenin multidisipliner yapısını güçlendirmek amacıyla din adamları ve alanında uzman kişilerle görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Edinilen tüm bu bilgiler, gözlemlerle harmanlanarak projenin sağlam bir temele oturmasını sağlamıştır. Ek olarak, İzmir'in Karşıyaka semtinde uygulanan bir anket çalışmasıyla, toplumun mezar taşlarına olan bilgi düzeyi ve kültürel miras bilinci hakkında önemli verilere ulaşılmış ve araştırılan konuyla ilgili kısa bir terimler sözlüğü hazırlanmıştır.

Özel İzmir Bahçeşehir Koleji Ellinci Yıl Anadolu/ Fen Ve Teknoloji Lisesi

“Agamemnon Kaplıcalarından Balçova Termale: Bir Sağlık Tesisinin Tarihçesi”

Okul Müdürü: Aylin Gil

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Mehmet Çöllüoğlu

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Duru Ardil, Gülce Vatansever

Öğrenciler bu çalışmada ülkemizdeki arkeolojik alanlar içinde müstesna bir yere sahip olan Balçova Agamemnon Kaplıcalarını konu etmiştir. Günümüzde turizm faaliyetleriyle oldukça faal olan kaplıcalara gelen yerli ve yabancı turistlerde kaplıcaların tarihsel geçmişiyle ilgili farkındalık oluşturmak, bu çalışmanın kendine koyduğu hedefler arasındadır.

Agamemnon Kaplıcaları'nın bulunduğu arkeolojik alanın diğer alanlardan farkı, kaplıcaların günümüzde de faal olarak kullanılması ve birçok arkeolojik eserin kaplıca bölgesinde gün yüzüne çıkarılmayı beklemesidir. Bu çalışmada ayrıca kaplıcaların binlerce yıllık tarihi ve geçirdiği değişimler özetlenmiştir.

Özel Bayraklı Uğur Fen Lisesi

“Bellekten Sofraya: İzmir Mutfağının Kemeraltı’ndaki İzleri”

Okul Müdürü: Sercan Serin

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Gamze İmbatesen

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Batı Benlerli, Kumsal Hepgoncalı, Yalım Kalaycı

İzmir, tarih boyunca Rumlardan Yahudilere. Levantenlerden göçle gelen Anadolu topluluklarına kadar pek çok kültürün etkileşimiyle zengin bir mutfak oluşturmuştur. Bu çok sesli mutfak kültürü, şehrin kimliğini yalnızca sofralarla değil, aynı zamanda belleğinde de yaşatmaktadır. Bu projeye amaç, öğrencilerin İzmir mutfak tarihini tanıması, bu zengin kültürel mirasın farkına varması ve kent belleğine karşı bilinç geliştirmesini sağlamaktır.

İlk etapta öğrenciler, Karşıyaka Belediyesi’ne bağlı Cordelion Mutfak Sanatları Merkezi’nde sergilenen “İzmir sofrası” sergisini gezerek İzmir mutfağının ruhunu keşfetmişlerdir. Sergide, farklı toplumların İzmir sofrasına kattığı yemekler ve bu yemeklerin kültürel anlamalrı üzerine bilgi edinmişlerdir. Ardından öğrenciler, Kemeraltı Çarşısı’nda sözlü tarih çalışması yaparak esnaflardan İzmir mutfağına dair hikayeler, anılar ve bilgiler dinlemişlerdir. Projenin son aşamasında ise öğrenciler, edindikleri bilgileri okul ortamına taşıyarak hazırladıkları sunumlarla arkadaşlarına ve öğretmenlerine İzmir mutfağına tanıtmışlardır.

Buca Özel Radikal Anadolu Lisesi

“Yerel Tarihimizi Korumak”

Okul Müdürü: Mehmet Yılmaz

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Refail Yılmaz, Hüsnü Anı

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Muhammet Halit Tozan, Tuna Avcı, Elif Yıldız, İnci Yankı Tas

Öğrenciler ile Tarih bilincini oluşturmak, yaşadığımız şehrin tarihini öğrenmek amacı ile ören yerlerine gezi düzenlenmiştir. Tarihi mekanları ziyaret ederek, bu alanlar nasıl korunur, bu konuda ne tür çalışmalar yapılabilir, günümüzde yapılan yanlışlar nelerdir diye düşünerek bir çalışma hazırlamışlardır. Projede Efes Antik Kenti, Tarihi Asansör, Agora, Pergamon tarihi alanları ele alınmıştır. Yapılan eğitim gezisi kapsamında İzmir'i ve tarihini tanımak, tarih bilincini ve tarihin önemini vurgulamak ana amaç olmuştur. Bu gezi kapsamında gözlemlerde bulunulmuş bu gözlemler ile İzmir'in kadim tarihini korumak amacıyla bir takım fikir alışverişleri yapılmıştır. Bu tarihi yerler fotoğraflanarak üzerinde tekrar düşünülmüştür.

Özel Bayraklı Uğur Ortaokulu

"Rüzgarın Anlattığı Şehir İzmir"

Okul Müdürü: Sercan Serin, Onur Demirtaş

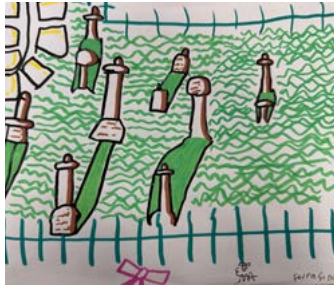
Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Burcu Kokdaş

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Ada Su Gümüştop, Atlas Kerem Aslan, Ayaz Söker, Nisa Evik, Çağan Aytekin, Defne İyison, Derin Peşketer, Derya Güllü, Duru Falay, Emir Karaman, Kuzey Usta, Meva Kaynar, Nilüfer Ada Dalmaz, Şevra Derin Çınar, Yağız Belkiran, Zeynep Masal İlhan, Ateş Helvacı, Altay Ateş

Bu proje ile öğrenciler, İzmir'in tarihi ve kültürel değerlerini masalsı bir dille yeniden keşfederek, çocuk kitabı formatında özgün bir eser ortaya koymuşlardır.

Projenin ilk aşamasında öğrenciler İzmir'in simge mekanları hakkında araştırma yapmış, Kadifekale'den Kemeraltı Çarşısı'na, Hisar Cami'nden Bornova köşklerine kadar pek çok değeri tanımışlardır. Ardından bu mekanları, masalsı hikayeler ve çizimlerle bir çocuk kitabı haline getirmişlerdir. Kitapta İzmir'in Saat Kulesi, Agora, Kemeraltı, Kordon, tarihi ağaçları, zeytin kültürü, müzeleri gibi bir çok önemli yapı ve değer, çocukların gözünden anlatılmıştır.

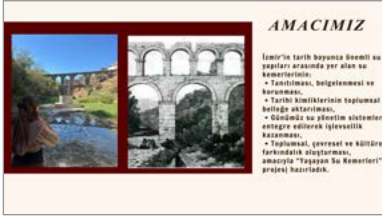
“Geçmişten Geleceğe Akan Miras: İzmir Su Kemerleri İle Tarihsel Su Sistemlerinden Modern Krizlere Çözümler”

Okul Müdürü: Serkan Beceren

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Tuba Mangaloğlu

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Naz Erdem, Aylin Gümüş

Öğrenciler bu projede İzmir'in tarih boyunca önemli su yapıları arasında yer alan su kemerlerinin tanıtılması, belgelenmesi ve korunmasını amaçlamışlardır. Toplumsal, çevresel ve kültürel farkındalık oluşturmaları amacıyla "Yaşayan Su Kemerleri" projesini hazırlamışlardır.

Çalışmanın önemli bir aşamasını, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nden (İYTE) Mühendislik fakültesi, Su Bilimleri Yönetimi Uzmanı Sayın Prof. Dr. Alper Baba ile yapılan görüşmeler oluşturmaktadır. Bu görüşmeler sayesinde, Osmanlı su yönetim sistemlerinin çevresel sürdürülebilirlik, su tasarrufu, kayıpların önlenmesi ve toplumsal bilinçlenme gibi alanlardaki etkileri kapsamlı şekilde ele alınmıştır.

Öğrenciler, projeyi daha etkili kılmak için Kızılçullu Su Kemerlerini yerinde ziyaret etmiş, Su Kemerlerinin 3D modellenmesini yapmışlardır.

Fotoğraf ve Görseller: Okul Arşivi

İzmir Bahçeşehir Koleji Ellinci Yıl Fen ve Teknoloji Lisesi

"Tayyare sineması: İzmir'de Bir Hafıza Mekanı Olarak Havacılık ve Sinemacılığın Kesişim Noktası"

Okul Müdürü: Aylin Gil

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Onur Kutlu Şentürk

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: İlsem Mıçılı, Kaan Aral Sinanoğlu

Projede, Türklere sinema kültürünü tanıtmış ilk sinema salonlarından olan, tarihte ilk kez Müslüman Türk bir kadına sahneye çıkma hakkının tanındığı, Türk tayyareciliği ve sinemacılığının buluştuğu önemli bir nokta olma özelliği taşıyan, Tayyare Cemiyeti'ne gelir kaynağı yaratma girişimlerinden kültürel yönü ile oldukça ayrılan bir girişim olmasının yanında, elindeki donanımı ile döneminin sayılı sinemalarından da olan unutulmaya yüz tutmuş kültürel mirasımız Tayyare Sineması'nın; Türk Tayyare Cemiyeti ile olan ilişkisinin açıklanması, İzmir Rıhtımının yapılışının sinemanın kuruluşuna nasıl bir etkisi olduğunun araştırılması, araştırmacılara ve Türk halkına hatırlatılması ve yeniden tanıtılması amaçlanmıştır.

Öğrenciler, çalışma başlıkları olan Tayyare Sinemasını şu anda bir sinema olarak ayakta olmasa da eskiden onun olduğu yerde, onun adının verildiği bir apartman olduğu için bazı yerleri fotoğraflamak ve konu ile ilgisi olabilecek insanları bulmak için Tayyare Apartmanı'na gitmişlerdir.

İzmir Özel Bahçeşehir Kuzey Kampüsü Ortaokulu “Taşlarda Saklı Hikayeler: Menemen Taşhan”

Okul Müdürü: Ece Özay

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: İlknur Güler, Yeşim Başar

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: İpek Yavuzylmaz, Elif Derin Mıdır, Naz Demiray, Karya Çağrı

Menemen Taşhan'da gerçekleştirilen “Tarihe Saygı” projesi kapsamında öğrenciler, tarih bilincini artırmak ve kültürel mirasımıza duyulan saygıyı pekiştirmek amacıyla bir röportaj düzenlemiştir.

Röportajda, Menemen Taşhan'ın tarihi önemi, bölgedeki kültürel değerler ve geçmişten günümüze taşınan miraslar hakkında bilgiler sunulmuştur. Öğrenciler, projeyi hazırlarken hem saha çalışmaları yapmış hem de tarih konusunda uzman kişilerle görüşmeler gerçekleştirmiştir. Proje kapsamında yapılan röportaj hem öğrencilere hem de Menemen halkına tarihimize sahip çıkmanın değerini hatırlatmayı amaçlamaktadır. Öğrencilerin Taşhan'da gerçekleştirdikleri röportajlardan bir video hazırlanmıştır.

İstek İzmir Okulları Ortaokulu

“Çocukların Gözü ile Kültür Mirası İzmir-Bisikletli Kültür Rotaları”

İSTEK İZMİR OKULLARI

İSTEK İZMİR OKULLARI

Okul Müdürü: Tuba Bülbül

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Feyza Ertörün, Özge Özmercan, Emre Selçuk, Gülten Selçuk

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Sedat Kızıltan, Deniz Kartay, Ece Poyraz, Emre Arda Damar, Teoman Han, Ömer Uzar, Taner Çoban, Deniz Madencioğlu, Yankı Sungur, Ahmet Efe Elbirlik, Yağız Yucad, Selin Sever, Peri Ela Ertörün, Elif Beren Kahraman, Alp Şen, Feza Lina Elbirlik, Defne Nar, Berfin Bade Yaman, Haktan Emre Yucad, Arel Güler, Sarp Sever, Berkay Adanacioğlu, Timuçin Gök, Emir Karaman, Defne Kurt

2024 yılında 11 ay boyunca yürütülmüş olan “Çocukların Gözüyle Kültür Mirası İzmir” Projesi, öğrencilerin kendi gözlemlerinden kentin kültürel değerlerini tanıma ve aktarma yolculuğuna önemli katkılar sağlamıştır. Proje kapsamında üretilen çalışmalar, 2025 Mart ayında Mavibahçe Alışveriş Merkezi’nde düzenlenen sergi ile geniş bir kitleye ulaştırılmıştır.

Bu deneyimin devamı olarak 2025 yılında, okullarının bisiklet yoluna çok yakın olarak konumlanmasının avantajını kullanarak yeni bir adım atıp ve “Bisikletli Kültür Rotaları Projesi”ni hayata geçirmişlerdir.

Bu proje, kültür grubu içinde yer alan ve bisikleti bir ulaşım aracı olarak benimseyen öğrencilerin, bisikletli ulaşımın tüm detaylarını öğrenmelerini ve İzmir’deki bisikletle gidilebilecek kültür rotalarını tanımalarını ve tanıtmalarını hedeflemektedir.

Proje sürecinde öğrenciler, İzmirli milli sporcularla bir araya gelerek ilham verici söyleşilere katılmış ve 2. kademe bisiklet antrenörlerinden eğitim alma fırsatı bulmuşlardır. Düzenlenen turlar kapsamında, okullarının yanında yer alan Sasalı Doğan Yaşam Alanı’nı ziyaret eden öğrenciler, Gediz Deltası’ndaki sit alanını da görme imkânı elde etmişlerdir. Proje sayesinde bisiklet sporu ile tanışan öğrenciler, ilgilerini ileriye taşıyarak Türkiye Bisiklet Federasyonu’nun Bursa’da düzenlediği bölgesel bisiklet yarışına da katılarak dereceler elde etmişlerdir.

İzmir’in kent tarihini öğrenen ve kültürel mirasını tanıyan öğrenciler, aynı zamanda bisikletli ulaşım konusunda bilinçlenerek 2025-2026 eğitim-öğretim yılında bisiklet kültür rotalarını oluşturacaklardır.

Fotoğraf ve Görseller: Okul Arşivi

Ted İzmir Koleji Ortaokulu

"Tarihin Şifa Kaynağı: Gülbahçe Ilıcası"

Okul Müdürü: Sema Bayram

Projeye Katkıda Bulunan Öğretmenler: Esin Özgül Zorlular, Ebru Bakoğlu, Abdülkadir Çakır, Nihal Bilgin, Tayfun Ertuğrul

Projeyi Hazırlayan Öğrenciler: Ada Sofi Kurt, Ece Çelikkol, Eliz Demren, Altan Roni Özçivici, Baran Kaçmaz, Berker Göktuğ Uysal

Proje, sosyal bilgiler, bilişim teknolojileri, görsel sanatlar ve müzik derslerinin katkısıyla disiplinler arası bir çalışma olarak şekillenmiştir.

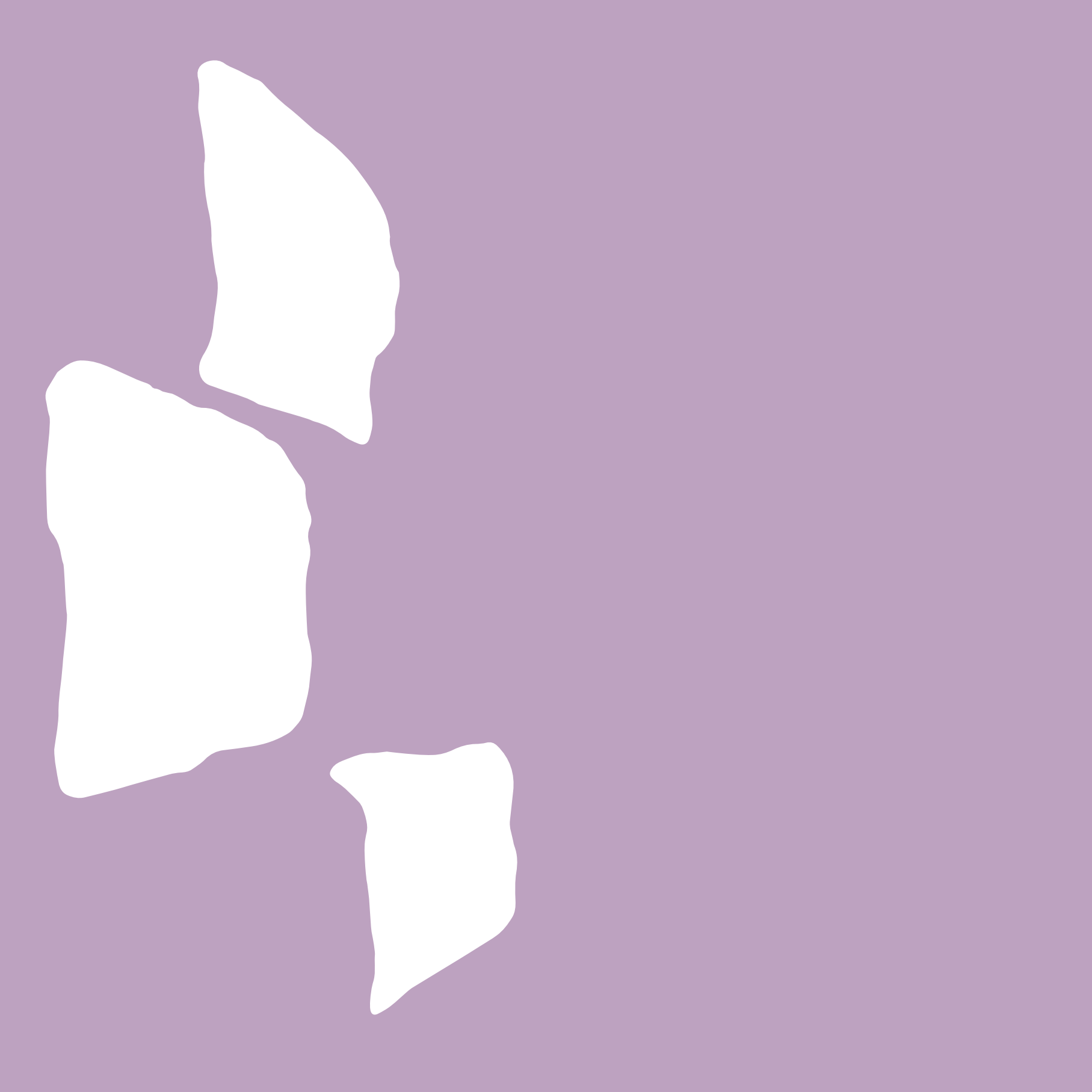
Sosyal Bilgiler dersinde öğrenciler, küçük birer tarihçi gibi objektif ve kanıta dayalı araştırmalar yaparak dergi, broşür ve sunumlar hazırlamış; bu çalışmalarını okuldaki arkadaşlarıyla paylaşmıştır. İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Rektörlüğü'nden alınan izinle Gülbahçe Ilıcası'na bir gezi düzenlenmiş, öğrenciler araştırmalarını yerinde gözlemleyerek derinleştirmiştir.

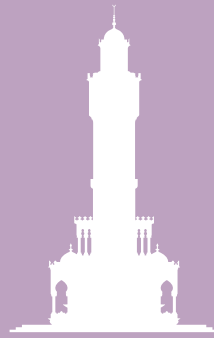

Gezide çekilen fotoğraflardan esinlenen öğrenciler, görsel sanatlar öğretmenlerinin rehberliğinde tuval üzerine akrilik boya ile Gülbahçe Ilıcası'nı resmetmiştir. Öğrencilerin bu çalışması okullarında sergilenmiştir.

Bilişim teknolojileri öğretmenleri rehberliğinde hazırlanan web sayfası sayesinde öğrenciler projelerini dijital ortama taşımış, daha geniş kitlelere ulaşmasını sağlamıştır.

Müzik öğretmenleri ile iş birliği içinde, proje sürecinde edinilen bilgi ve deneyimler TED İzmir Radyo Programı'nda öğrenciler tarafından paylaşılmıştır.

İZMİR
BÜYÜKŞEHİR
BELEDİYESİ

www.izmir.bel.tr

TARİHE SAYGI

Yerel Koruma Ödülleri

www.tarihesaygi.com

KÜLTÜREL MİRASIN YÖNETİMİ VE TANITIMI ŞUBE MÜDÜRLÜĞÜ

İ	Z	M	İ	R
M	İ	R	A	S